

SLOVENSKI

Poročevalec

Izdaja in tiska Casopisno-založniško podjetje Slov. poročevalec. — Direktor: Rudi Janhuba. — Glav. in odgov. urednik: Sergej Vošnjak. — Za tisk odgovarja Fr. Plevel. — Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ul. št. 1 in 3, telefon št. 23-522 do 23-526. — Uprava: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 1/III, telefon št. 23-522 do 23-526. — Oglašni oddelček: Ljubljana, Titova c. 7, telefon št. 21-395, za ljubljanske naročnike št. 463, za zunanje št. 832. — Poštni predal št. 29. — Ziro račun pri Kom. banki, Ljublj., št. 60-KB-5-2-367. — Meseč. naročnina 230 din.

DANES MINEVA PETNAJST LET OD TRAGIČNEGA DOGODKA — SMRTI TAKRATNEGA ORGANIZACIJSKEGA SEKRETARJA CENTRALNEGA KOMITEJA KOMUNISTIČNE PARTIJE SLOVENIJE, NARODNEGA HEROJA TONETA TOMŠIČA. Z NJIM JE KOMUNISTIČNA PARTIJA IZGUBILA ENEGA NAJBOLJ SPOSOBNIH IN STVARI LJUBLJANCA V DANIH REVOLUCIONARJEV. SLAVA NJEGOVEMU SPOMINU!

V NEW YORKU ZASEDA VARNOSTNI SVET OZN

Kaj bi želel Pineau

Francoski zunanji minister je dejal, da bo Francija skušala doseči nov režim za suezski prekop — Odgovori na interpelacije laburističnih poslancev v britanskem sprednjem domu — Francoske ladje bodo plule skozi prekop takoj po razpravi v New Yorku

New York, 20. maja. (Reuter) Francoski minister za zunanje zadeve Pineau je prispel danes z letalom v New York, kjer bo zastopal Francijo na sestanku Varnostnega sveta. Na dnevnem redu sestanka je plova skozi Suez.

Po prihodu v New York je Pineau izjavil, da je njegovo potovanje narekovała želja Fran-

Predsednik republike XVI. proletarski brigadi

Beograd, 20. maja. Ob proslavi 15. obletnice ustanovitve XVI. proletarske brigade je vrhovni komandant obkroženih sil FLRJ, maršal Jugoslavije Josip Broz Tito poslal vojakom in podoficirjem in oficirjem te brigade naslednje brzojavko: »Kljub želji, da bi se odzval vašemu povabilu in prisostvoval proslavi 15. obletnice vaše brigade, mi to ni mogoče zaradi zaposlenosti z državnimi posli ter vam na ta način pošiljam svoje priske pozdrave in tople čestitke.«

Pljaku zaprosil za zatočišče v FLRJ

Beograd, 20. maja. (Tanjug) Ponoči med 16. in 17. majem je pribežal v našo državo in prošil za zavetje Panajot Pljaku, minister v vladi LR Albanije, predsednik državnega odbora za delo, logjio, član CK partije dela, eden izmed organizatorjev narodnoosvobodilnega gibanja Albanije in generalni major ljudske armade Albanije.

finančnih krogov, ki tožijo nad velikimi izgubami, ki so jih imeli zaradi bojkotiranja Suezskega prekopa.

Kairo, 20. maja. (Reuter) Predsednik Naser je danes podpisal ukaz o uvedbi novih kazenskih predpisov proti ljudem, ki ogrožajo državno neodvisnost in varnost. Po teh predpisih bodo kaznovani vsi, ki bi storili dejanje proti neodvisnosti in enotnosti Egipta ali proti njegovim teritorialni varnosti. Kaznovani bodo tudi vsi, ki bi se pridružili skupinam, ki se bore proti egiptovski armadi, in ljudje, ki sodelujejo s sovražnikovimi agenti.

Odgovarjajoč na interpelacije laburističnih poslancev, je državni minister v Foreign Office Noble izjavil v Spodnjem domu, da je po mnenju Velike Britanije »miroljubno poskusno potovanje izraelske ladje skozi Suez stvar, o kateri mora odločiti izraelska vlada. Če bi Egipt prepeljal prehod izraelski ladji, tedaj bi se morala tudi izraelska vlada odločiti, če bi spor predložila Zdrženim narodom ali mednarodnemu sodišču. Noble pa ni hotel naravnost odgovoriti na vprašanje laburista Herberta Morrisona, ali bi britanska vlada moralna podpirala Izrael v izvedbi te njene »nesporna pravice«.

Pariz, 20. maja. (Reuter) V dobro poučenih gospodarskih krogih se je zvedelo, da imajo francoske pomorske družbe že pripravljene načrte o izkoriščanju Suezskega prekopa. Pričakujejo, da bo Francija po debati v Varnostnem svetu sprejela svojo odločitev o bojkotu Suezskega prekopa. Vlada je pod hudim pritiskom pomorskih in

ljudskimi delavci. Vse podobne načrte glede letalskega nadzorstva nad Evropo pa naj bi odložili. Toda uradni ministristva za zunanje zadeve in ministr-

stva obrambe se zavzemajo, da bi ameriško stališče nasproti sovjetskemu predlogom bilo »previdno«. Na drugi strani — kot poudarja »New York Herald Tribune« — zagovarja Stassen stališče, da je za ZDA v sedanjem trenutku najbolj povoljno, če na zasedanju podkomiteja OZN za razorožitev predložijo »zelo ambiciozni predlog«. Po pisanju obeh vodilnih ameriških listov je mogoče sklepati, da se predsednik Eisenhower zavzema za »pomirljivo«, hkrati pa za odločno stališče nasproti sovjetskimi načrtom.

Pariz, 20. maja. (Tanjug) Po programu UNESCO bosta Jugoslavija in Italija to leto med seboj izmenjali delavce in uslužbence v kmetijskih združenjih. Na sedežu UNESCO v Parizu pravijo, da bodo zastopniki obeh držav med seboj proučevali delo v združenjih in v proizvodnji in združenju trgovini.

UNESCO organizira že peto leto informativne obiske delavcev v industriji in kmetijstvu v drugih državah. Po tem programu je do zdaj bilo v drugih državah Evrope in Amerike okrog pet tisoč let stot ljudi.

Danes proslavlja jugoslovansko vojno letalstvo svoj dan. Ze nekaj dni sem so jih obiskovali in čestitali k prazniku mnogi državljani in orga nskacije, največ pa seveda mladina.

MARŠAL TITO VOJNEMU LETALSTVU

Beograd, 20. maja. Vrhovnikomandant oboroženih sil FLRJ maršal Jugoslavije Josip Broz-Tito je poslal komandi vojnega letalstva ob 15-letnici Jugoslovanskega vojnega letalstva brzojavko, ki se glasi:

Ob 15-letnici našega vojnega letalstva pošiljam priske pozdrave in tople čestitke vsem našim letalcem, vojakom, podoficirjem, oficirjem in vojaškim uslužbencem.

Naše vojno letalstvo, ustvarjeno v okoliščinah narodnoosvobodilne vojne, je prestalo hudo šolo, v kateri si je pridobilo dragocene izkušnje. V tistih težkih dneh je po zaslugi herojske in požrtvovalnosti svojih kadrov, čeprav je imelo skromna sredstva, znatno prispevalo k osvoboditvi naše države, zlasti v zaključnih operacijah.

V povojni dobi je naše vojno letalstvo dobilo pomembno mesto in je danes v okviru naših oboroženih sil važen čimtelni za zagotovitev mirne izgradnje naše socialistične domovine. Jugoslavija vodi miroljubno zunanjo politiko, upošteva pa tudi neobhodnost ohranitve svoje neodvisnosti in posveča zaradi tega posebno pozornost svojim oboroženim silam.

Tovariši letalci! Prepričan sem, da boste ob upoštevanju vsega tega tudi v bodoče neutrudno delali za nadaljnjo okrepitev in stalno izpopolnjevanje našega vojnega letalstva. Pročinite največje letalske tehnike, vzgajajte se ob slavni tradiciji naše herojske narodnoosvobodilne borbe in razvijajte nadalje medsebojno tovarštvo, zaupanje in skrb za mlajše, kar je osnova moralno politične enotnosti naše armade.

Sporočam po tej poti priske čestitke tudi vsem pripadnikom Letalske zveze Jugoslavije in našega civilnega letalstva prav tako pa tudi vsem delovnim kolektivom naše letalske industrije.

Previdni optimizem

Opazovalci menijo, da bo sedanja prekinitev razorožitvenih razgovorov pripeljala do omejenih sporazumov, ki so edino mogoči v sedanjem mednarodnem položaju

NEW YORK, 20. maja. (Tanjug). Prekinitev dela podkomiteja OZN za razorožitev, ki naj bi se spet sestel 27. maja v Londonu, bo ameriška vlada izkoristila za to, da bo odredila svoje stališče do nedavnega predloga Sovjetske zveze, ki predvideva vzpostavitev omejenega nadzorstva iz zraka. Tukaj se je zvedelo, da bi ZDA lahko zahtevale, naj se sedanja prekinitev dela podkomiteja odloži še za nekaj dni, ker so se v ameriških uradnih krogih pojavile znatne razlike pri dolcanju stališča nasproti sovjetskimi predlogom.

Po pisanju ameriškega tiska, sta se v ameriških uradnih krogih izkristalizirali dve gledišči glede ameriškega stališča. »New York Times« in »New York Herald Tribune« poudarjata, da zagovarjajo najbolj odgovorne politične osebnosti, kakor tudi ameriški predstavnik v podkomiteju OZN Harold Stassen mnenje, češ da je treba na sovjetski predlog v načelu pozitivno odgovoriti. Toda te ameriške osebnosti menijo, da bi morali letalsko nadzorstvo omejiti samo na Sibirijo, Aljasko in del Kanade, in to vse dotle, dokler ne bi proučili mehanizma tega nadzorstva. Vse podobne načrte glede letalskega nadzorstva nad Evropo pa naj bi odložili.

Toda uradni ministristva za zunanje zadeve in ministr-

Najvplivnejši ameriški komentatorji predlagajo vladi, naj vendarle privoli v sklenitev začetnega sporazuma o letalskem nadzorstvu. Po mnenju komentatorja Roberta gojijo tako ZDA kot ZSSR previdni optimizem. »Obe vladi se namreč strinjata, da je potrebno podpisati omejeni sporazum, ker je to edina vrsta sporazuma, ki ga je mogoče doseči. Na drugi strani piše komentator Lippmann, da je tekma v oboroževanju doslej vrhunec in da bo težko zdržati še nadaljne stroške za vojaško oborožitev. Ta komentator je mnenja, da so zato veselile zdaj pripravljene zahtevati vsaj premore. Podobno stališče zastopa tudi »Washington Post«, ki pravi, da je »končno napraviti celo majhen korak naprej, da bi se s tem doseglo zaupanje za nadaljnje korake«.

Bulganinovo pismo Molletu

Sovjetski premier je poslal francoskemu ministrskemu predsedniku pismo, v katerem predlaga večje gospodarsko in kulturno sodelovanje — Menijo, da bo Mollet dobil v skupščini zaupnico prav zaradi pisma in zaradi Cotyjevega potovanja v Washington

Moskva, 20. maja. (Tanjug) V uradnih sovjetskih krogih in krogih francoskega veleposlanstva se je zvedelo, da je predsednik sovjetske vlade Bulganin poslal pismo predsedniku francoske vlade Guyu Molletu. Pismo mu je prejšnjo soboto izročil sovjetski zastavnik v Parizu. V njem so nastetle možnosti za razvoj trgovinskih in kulturnih zvez med državama. V krogih, ki so blizu francoskemu veleposlanstvu, se je zvedelo, da je pismo načelo tudi nekatera vprašanja iz mednarodnih odnosov, zlasti pa odnosov med Sovjetsko zvezo in Francijo.

Prejšnjo soboto je minister za zunanje zadeve ZSSR Gromiko sprejel francoskega veleposlanika v Moskvi Dejeana. Zvedelo se je, da sta govorila o politiki francoske vlade na Bliznjem vzhodu in odnosih francoske vlade do Egipta. V razgovoru s tujimi dopisniki je minister za zunanje zadeve Gromiko pred tem razgovorom in pred izročitvijo pisma Bulganina Guyu Molletu dejal, da je francoska politika do Egipta — oziroma stališče francoske vlade do plove po Suezskem prekopu nevdružna, medtem ko sta Velika Britanija in ZDA z mnogimi več prožnosti dovolili svo-

jim ladjam, da plovejo skozi Suez. V francoskih parlamentarnih krogih poudarjajo, da politični položaj v državi ni primeren za začetek vladne krizne. Francoski parlament bo jutri zaključil veliko debato o finančnih problemih in zahtevi vlade po novih davkih v višini 84 milijard frankov ter bo glasoval o zaupnici. Izid glasovanja bo znan jutri zvečer.

Vodilni ljudje parlamentarnih frakcij katoličanov, neodvisnih in kmetov s sredine in desnice so se izrazili danes in večeraj v glavnem proti strmolganju vlade, ker nobene vlade ne bi mogli sestaviti brez udeležbe socialistov. Razpoloženje v desničarskih strankah pa je še vedno pretežno proti vladi in večina poslancev namerava verjetno glasovati proti zaupnici.

Vendar pa utegnejo zunanjepolitični momenti, predvsem alžirsko vprašanje, prevladati. Parlament se hoče predvsem izogniti krizi, ki bi jo v Alžirju lahko razumeli kot slabost Pariza. Tudi problemi Bliznjega vzhoda, predvsem zahteva za sklicanje Varnostnega sveta so stvari, ki bodo verjetno odločilno vplivale na stališče desničarskih poslancev.

Končno bodo tudi odnosi z ZDA in Sovjetsko zvezo prevladovali v korist vladni stabilnosti. V primeru padca vlade bi bilo namreč potovanje predsednika republike Cotyja v Washington, ki je napovedano za konec tega meseca, ko bo šlo za razgovore o novem ameriskem kreditu, popolnoma onemogočeno. Končno so v Parizu razumeli sporočilo predsednika vlade Bulganina Molletu kot dokaz, da je potrebna »narodna enotnost pred zunanjim pritiskom za spremembo francoske zunanje politike«.

Nafta zastuplja posevke

Džakarta, 20. maja (AP) Farmarji iz južne Sumatre zahtevajo od ameriške Standard Vacuum Oil Company, da jim izplača odškodnino 400.000 dolarjev. V zahtevi pravijo, da je zemlja zaradi maftovodov, ki vodijo skozi južno Sumatro, napojena s petrolejem in je njihov pridelek uničen.

Delegacije in obiski

Beograd — Sekretar zvezne ljudske skupštine Mitar Bakić je danes sprejel predstavnike clevelandskega sveta za mednarodna vprašanja, ki so večeraj prišli v našo državo. Sprejemu so prisostvovali predsednik sveta proizvajalcev zvezne ljudske skupštine Ivan Božičević, ljudski poslanec Rista Anunović in Milijan Neoričić in predsednik nega sveta dr. Jovan Djordjević. Gostje iz Clevelanda so se zanimali za organizacijo in delo zvezne ljudske skupštine in za državno ureditev FLRJ.

Varšava — Danes je prišla v Varšavo delegacija centralnega odbora sindikata tekstilnih in usnjarskih delavcev Jugoslavije, ki bo na povabilo odgovarjajoče poljske sindikalne zveze ostala na Poljskem dvajset dni. Jugoslovanska delegacija bo poleg Lodza, največjega poljskega srečala tekstilne industrije, obiskala še nekatera druga mesta, kjer bo izmenjala izkušnje s poljskimi delavci.

Sodelovanje združnikov Jugoslavije in Italije

Pariz, 20. maja (Tanjug) Po programu UNESCO bosta Jugoslavija in Italija to leto med seboj izmenjali delavce in uslužbence v kmetijskih združenjih. Na sedežu UNESCO v Parizu pravijo, da bodo zastopniki obeh držav med seboj proučevali delo v združenjih in v proizvodnji in združenju trgovini.

UNESCO organizira že peto leto informativne obiske delavcev v industriji in kmetijstvu v drugih državah. Po tem programu je do zdaj bilo v drugih državah Evrope in Amerike okrog pet tisoč let stot ljudi.

Resolucija o Cipru

LONDON, 20. maja (Tanjug) Pod predsedstvom laburističnega poslanca Brockwaja je bila konec preteklega tedna v spodnji zbornici seja svetovnega sveta za svobodo kolonij. Na tem sestanku je sodelovalo 14 predstavnikov raznih protikolonialnih organizacij iz Evrope in Afrike. Na predlog predsednika grške protikolonialne lige Puliopulosa so soglasno sprejeli resolucijo o Cipru. Svetovni svet za svobodo kolonij podpira uvajanje načela samoopredelitve za Ciper, poudarjajoč, da bi morali glede tega obnoviti neposredne razgovore med britansko vlado in nadškofom Makariosom.

Britanska vlada ne namerava povabiti Makariosa, na meta »svobodni človek« pride v London na razgovore, temveč še naprej sodi, da je najbolje začeti razgovore s predstavniki ciprskega prebivalstva, in to na osnovi ustavnih predlogov lorda Radcliffa o samoupravi za Ciper. V teh predlogih se namreč omenja tudi pravica do samoodločbe.

Uradno stališče laburistične stranke pravi, naj bo prvi ko-

rak k sporazumu razgovor o predlogih Radcliffa in sporazum o samoupravljanju, ki naj bi zagotovil pravice manjšin na Cipru in da bi samoopredelitvi razpravljali pozneje. Laburistična stranka pa meni, da bi morali vsi temi pogajanci začeti čimprej v Londonu in da naj bi nadškof Makarios vodil ciprsko delegacijo.

Deklaracija o razgovorih v Pragi

Praga, 20. maja (Tanjug) Danes je bila v Pragi objavljena skupna deklaracija predstavnikov CK KP Češkoslovske in Avstrije, ki so imeli te dni razgovore. V deklaraciji je rečeno, da imata obe strani za eno izmed svojih glavnih nalog boj proti obnovi nemškega militarizma in podpiranje nemških demokratičnih sil, da bi dobili enotno miroljubno državo. Oborožitev Zahodne Nemčije po besedi deklaracije ogroža tako graditve socializma na Češkoslovskem kot neodvisnost Avstrije. Med petdnevnimi razgovori je delegacija CK KP Češkoslovske vodil prvi sekretar Antonij Novotny, delegacija CK KP Avstrije pa predsednik partije Johann Koplenig.

Nehrujev obisk v Colombu končan

Colombo, 20. maja. (IIS) Po tridnevnem obisku na Cejlonu je indijski predsednik Nehru danes z letalom odpotoval v Indijo. Na letališču v Colombu so se od njega poslovili cejlonski predsednik Bandaranaike in mnogi drugi visoki funkcionarji. Današnji cejlonski časopis piše, da je bil Nehrujev obisk veikega pomena za odnose med Indijo in Cejlonom in za mir na svetu. »Morning Times« piše, da so se povečali upi milijonov Azijcev, ki si želijo, da bi se za vedno nehale vojne in imperializem in da bi se mogli miru posvetiti gospodarskemu razvoju svojih držav.

Krišna Menon je gorvil v New Yorku

Srinagar, 20. maja (IIS) Indijski minister Krišna Menon je izjavil danes na sprejemu mestnih oblasti v Srinagaru, da Indija ne bo odstopila od svojega stališča glede kašmirskega problema, ki je v skladu z njeno suverenostjo in Ustanovno listino združenih narodov. Strpnost in vzdržljivost, ki ju je Indija pokazala pri reševanju tega problema, ne pomenita alabost, Menon je obtožil Pakistan, da se ni držal resolucije o ustavitvi ognja, ki jo je sprejela komisija Združenih narodov za Kašmir leta 1948. Kašmirskega vprašanja ne bo mogoče rešiti, dokler Pakistan krši sporazum o premirju, je dejal Krišna Menon.

PRED SESTANKOM V RIMU

Trst, 20. maja (Po telefonu) Pri odhodu jugoslovanske delegacije v italijansko-jugoslovanski komisiji, ki se bo sestala jutri v Rimu, je dal vođa delegacije, generalni konzul FLRJ v Trstu, tovariš Mitja Vošnjak, novinarjem naslednjo izjavo:

»Mešani odbor, ki začenja svoje zasedanje pojutrišnjem v Rimu, je bil ustanovljen kot trajen organizem dveh vlad za posredovanje in pomoč pri reševanju vprašanj v zvezi s položajem manjšinskih etničnih skupin na področjih Italije in Jugoslavije. Jasno je, da pomeni začetek delovanja odbora

pomemben prispevek k nadaljnemu razvoju odnosov med obema državama. Povsem razumljivo je, da predstavlja priznavanje pravic narodnih manjšin in razumevanje za njihovo enakopravnost najbistvenjši element in enega najosnovnejših pogojev za nadaljevanje sodelovanja med obema sosednima državama. Prepričan sem, da bo jugoslovansko-italijanski mešani odbor s svojim delovanjem prispeval svoj delež k ureditvanju zamislj, da manjšine ne smejo predstavljati vira razdora in medsebojnih sporov, temveč most, preko katerega naj se razvija sodelovanje in preko katerega naj si sosedna naroda praviha roke v prijateljski pozdrav. M. Suštar

VREME

Stanje 20. maja: Frontalne... nje, ki so dosegle danes vzhodne Alpe, se tu še zadržujejo, vendar slabše. Čez zahodno Evropo pa se širi proti vzhodu področje visokega zračnega pritiska. Napoved za torek: Spremenljivo oblačno vreme. Popoldne se nageneje h krajevnim plonam. Temperature ponoči do 13, najvišje dneve do 24 stopinj C.

Položaj javnih uslužbencev Načrt za razvoj kmetijstva

v luči zakonskega načrta so včeraj pretresali na plenumu centralnega odbora sindikata državnih uslužbencev

V Ljubljani se je včeraj začelo zasедanje plenuma Centralnega odbora sindikata uslužbencev državnih ustanov Jugoslavije. Na dnevnem redu sta dve točki: RAZPRAVA O PREDNAČRTU ZAKONA O JAVNIH USLUŽBENCIH IN USLUŽBENCI JAVNIH SLUŽB TER DELAVSKO SAMOUPRAVLJANJE. Plenum se udeležujejo predsednik zakonodajnega odbora Zveznega zbora dr. Maks Snuderl, univ. prof. dr. Lado Vavpotič v imenu Pravnega sveta zveznega izvršnega sveta in drugi.

Predsednik centralnega odbora Marian Vívoda je uvodoma poudaril, da bo z uveljavljanjem Zakona o državnih uslužbencih, Zakona o upravnem postopku ter z vrsto posebnih zakonov, kakor n. pr. z zakonom o jav-

ljah uslužbencih, ustvarjen enoten sistem pravnih predpisov in norm, ki bodo okrepili naš pravni sistem in prispevali k zakonitemu delu državne uprave. Dodal je, da jamčijo načela zakonskega predloga o

trajnosti in enakosti delovnih pogojev, ki bodo zagotovili enotnost in pravičnost v delovnih odnosih. V okviru njegovih določil bi posebna zakonodaja o delovnih odnosih v gospodarstvu in o javnih uslužbencih reševala vsa posebna vprašanja, ki jih je treba določiti z ozirom na značaj delovnih odnosov v gospodarstvu in v javnih uslužbencih. Zato je pri urejanju temeljnih pravic in dolžnosti javnih uslužbencev treba težiti, da se, kjer koli je to mogoče, izenačujejo pravice in dolžnosti javnih uslužbencev z uslužbenci in delavci v gospodarstvu. To pa seveda velja, da bi bilo treba sprejeti najprej zakon o delovnih odnosih, za katerega so pripravili že v zaključnem postopku.

Predlogi sindikata državnih uslužbencev navajajo dalje, da v prednačrtu ni dovolj zagotovljeno sodelovanje sindikalne organizacije pri reševanju uslužbenških vprašanj in njihove zahteve. Prav tako bi bilo treba predvideti pravice pri izbiri uslužbencev proti vsem odločbam, ki se nanašajo na njihov delovni odnos. To pravico naj bi po istem predlogu imela tudi sindikalna organizacija. Natančnejše sprejeto v službo bi morali uvesti povsod, kjer koli je to mogoče; pri tem pa zagotoviti, da bo to dejansko natečaj, pri katerem bodo za to določene komisije izbirale na izpraznjenih mestih najboljše kandidate. Le-tam, kjer ni mogoče uvesti natečaja, naj bi pustili dosednji način nameščenja. To so lahko posamezne službe v celoti ali določena mesta v posameznih službah.

Plačni sistem, kot ga predvideva zakonski prednačrt, je po mnenju centralnega odbora staričen, ker ni dovolj poudarila na uspehu v delu. Razporna osnovnih in dodatnih plač naj bi bili sestavni deli tega sistema, menjati pa bi jih mogla Skupščina. Sistem napredovanja in zaključni razredi pa bi morali biti za uslužbence, ki imajo enako strokovno izobrazbo, a delajo v različnih službah, isti in ne bi bilo treba delati nikakih izjem ali razlik med posameznimi strokami. Glede stalnosti uslužbenec naj bi se predvidelo, da se uslužbenec, ki so bili 15 let v javnih službah a' nad 20 let kjer koli, ne bi mogla služba odpovedati, razen v primerih, ki bi jih zakon točno določal. Premeštevaje uslužbenec v drugo mesto po službeni potrebi bi bilo

Po sklepu predsedništva Zveze kmetijsko-gozdarskih zbornic naj bi dodeljevali kredite za rejo mlade živine, za povečanje proizvodnje meljeja in nasadov malin

BEograd, 20. maja. Na seji predsedništva upravnega odbora Zveze kmetijsko-gozdarskih zbornic Jugoslavije so danes odobrili program o reji in izvozu telet ter juncev v prihodnji petletni dobi, nadalje načrt o proizvodnji in izvozu meljeja, konoplje in malin v času od leta 1957 do leta 1961. Predsedništvo je tudi razpravljalo o proizvodnji semena hibridne koruze in sklenilo uvoziti italijanske vrste semena pšenice za prihodnjo setev.

S programom reje telet in mlade živine bodo zagotovili stalno naraščanje proizvodnje govejega mesa in kontinuirano oskrbovanje tujih trgov s tem zelo iskanim blagom. Program predvideva povečanje proizvodnje govejega mesa, namenjenega izvozu, za trikrat v primerjavi z izvoženimi količinami v letu 1956. Predsedništvo je sklenilo, naj se program o reji mlade ži-

varjev. V letu 1961 bi po programu zredili 160.000 telet in 100.000 juncev. Za izvajanje tega programa bi bilo treba v letu 1957 zagotoviti proizvajalcem okoli 2 milijardi dinarjev, to vsoto pa v prihodnjih letih povečati po razvoju reje.

Predsedništvo je odobrilo tudi načrt o proizvodnji in izvozu meljeja, po katerem bi površine pod to kulturo povečali za 1.855 ha. Tako bi omogočili povečanje izvoza meljeja od sedanjih 2.500 ton na leto na okoli 3.800 ton v letu 1961, s čimer bi povečali devizni dotok za okoli 2,5 milijona dolarjev. Za izvedbo tega programa bi morali proizvajalcem dobiti na razpolago kredit približno 3 milijard din. Po našem mnenju je zaradi njegove kakovosti mnogo povpraševanja v tujini in ni nobene obznanil, da ga ne bi prodali. Predsedništvo je mnenja, da bi morali zaradi uspešnejšega urešnjevanja tega programa zagotoviti proizvajalcem cene in jih določiti za naslednjih pet let.

Predvidevajo tudi kontinuirano proizvodnjo konoplje na 45 tisoč do 50 tisoč ha ter ustrezne agrotehnične ukrepe za večji pridelek.

Po nepopolni oceni je mogoče prodati na tujih trgih okoli 10 tisoč ton malin pa stabilnih in zelo ugodnih cenah, medtem ko pridelamo sedaj le okoli 900 ton, čeprav imamo izredno dobre pogoje za večkratno povečanje. Po načrtu bi površine, zasajene z malinami, povečali za 2.500 do 3000 ha, tako da bi dosegli letno proizvodnjo okoli 20.000 ton. S tem bi popolnoma zadovoljili domače potrebe in omogočili izvoz tolikih količin, kolikor jih zahtevajo na tujih trgih. Da bi uresniteli ta program za povečanje proizvodnje in izvoza malin, predvidevajo dovoljevanje kreditov zdruţam, zdruţnim zvezam in kmetijskim posestvom za nove nasade malin ne samo na njihovih zemljiščih, temveč tudi na zasebnih, toda na zdruţni podlagi. Prav tako predvidevajo jamčenje cen proizvajalcev in izvoz kakovitejših sadik.

Predsedništvo upravnega odbora zveze kmetijsko-gozdarskih zbornic Jugoslavije je sklenilo, da bo za prihodnjo setev omogočilo z uvozom iz Italije kakovitejšo seme pšenice, ki daje visoke prideleke.

Uvoz riža iz Burme
BEograd, 20. maja. Zunanjetrgovinsko podjetje »Centroprom« iz Beograda je sklenilo z izvoznico organizacijo burmanske vlade pogodbo o nakupu 30.000 ton riža, ki ga bodo dobavili do srede julija. V Burmi kupljeni riž je deloma že na poti v Jugoslavijo.

OSEBNA POTROŠNJA

Čeprav problem osebne potrošnje še ni prišel pred zvezno ljudsko skupščino v zvezi z razpravo o perspektivnem planu, je vendar naše časopise o tem predmetu že precej pisalo. Tema je seveda ne samo osebna in peštra, ampak tudi nadvse pomembna tako s političnega kot z ekonomskega stališča. S političnega stališča zlasti v tem smislu, da delovni človek rezultate v izgradnji socializma občutiti neposredno zlasti po količini dohoda, ki so mu dane na razpolago, in predstavlja vprašanje osebne potrošnje politično vprašanje že samo po sebi, brez zaobstruge, ki jo je to vprašanje dobilo pri nas zlasti v zadnjem času. Zavezanje osebne potrošnje pa je tudi neposredno ekonomski problem, ker brez zadovoljive rešitve tega vprašanja ni mogoče nadelati ekonomski razvoji, ne more biti govora o povečanju storilnosti dela, ne o stimulativnosti za boljše gospodarjenje, ne o splošnem povečanju proizvodnje, ki nam sama po sebi ustvarja pogoje za zadovoljevanje potreb na višji osnovi.

Vendar pri postavljanju problema osebne potrošnje v ospredje javne razprave, zaradi njene važnosti, nikakor ne gre prezreti vprašanja, kje je mesto naše osebne potrošnje z ekonomskega stališča. Vprašanje osebne potrošnje bomo namreč lahko zadovoljivo rešili, le če ji zagotovimo pravo ekonomsko mesto v našem gospodarskem dogajanju. Vsako drugačno reševanje tega vprašanja nam sicer lahko prinese trenutne rezultate, nikakor pa ni v stanju, da problem tudi reši.

Osnovni problem naše osebne potrošnje je prav v tem, da v našem ekonomskem dogajanju ni imela svojega pravega mesta, da je ostala na položaju administrativnega reševanja, ko jo je ostalo gospodarsko dogajanje že zdavnaj prehitelo. Prehod na gospodarstvo, ki naj temelji na ekonomskih zakonih, ki se je začelo z delavskim upravljanjem in ki v vsakim dnem bolj sili v ospredje, ker to narekuje sam način proizvodnje, sam po sebi zahteva, da tudi problem osebne potrošnje postavimo na ekonomsko osnovo, če težimo za zadovoljivo rešitvijo tega vprašanja. Brez tega, brez funkcionalne povezanosti osebne potrošnje z vsem ostalim gospodarskim dogajanjem pa vprašanja osebne potrošnje ne bi bilo mogoče rešiti, pa naj bi administrativno planirali še takšen odstotek povečanja v prihodnjem razdobju.

Danes še nimamo ekonomskih cen za celo vrsto najvažnejših proizvodov. Vendar je v našem gospodarskem življenju jasno, da mora biti to seme prehodni režim, ki naj pomaga preiti na sistem svobodnega formiranja cen in do normalnega delovanja ekonomskih zakonov. Če zdavnaj je popolnoma jasno, da na primer tona železa normalno stane vsaj toliko, kolikor znašala proizvodni stroški, oziroma da se bo normalno cena gibala okrog vrednosti, ki jo izražajo količina družbeno potrebne dela. Če določimo ceno železu nižje kot pa znašajo proizvodni stroški, bo moral seveda to razliko nekdo plačati. Za vse proizvode to seveda ne gre, ker nekdo mora kriti razliko do proizvodnih stroškov. Take razlike je gledel plačevala v končni fazi: osebna potrošnja. Toda kdo bo to razliko plačal osebni potrošnji?

Ce je jasno, da ni mogoče administrativno določiti cen, ki se morajo ekonomsko formirati na podlagi ponudbe in povpraševanja vse pa na osnovi vrednosti, na osnovi proizvodnih stroškov, je prav tako jasno, da ne moremo administrativno določiti cen delovne sile. Tudi proizvodni stroški za delovno silo imajo svojo določeno višino, izpod katere ne moremo iti. Tudi za delovno silo ne moremo administrativno določiti, da stane toliko in toliko, kolikor slučajno izkazujejo kot možno naši planski proporciji, če pa so stroški za reprodukcijo delovne sile odvisni od ostalih ekonomskih elementov in od polna življenjskega minimuma, ki je zopet rezultat drugih faktorjev, in ne administrativnega določanja. Če torej postavljamo zahtevo po zvišnji osebni potrošnji, ki je dana sedaj zaostajala za ostalim gospodarskim razvojem, to nikakor ne pomeni, da se moremo zadovoljiti s tem, da bomo pri

Elektrogospodarstvo in komunne

LJUBLJANA, 20. maja. Odbor za organizacijo oblasti in uprave pri Ljudski skupščini LRS je imel danes v prostorih Ljudske skupščine sestanek z upravnim odborom elektrogospodarske skupnosti Slovenije. Razpravljali so o odnosu med organi upravljanja v elektrogospodarskih podjetjih in upravnim odborom elektrogospodarske skupnosti, o povečanju in sodelovanju go-podarskih podjetij in njihovih organov upravljanja s komunni, o organizaciji elektrogospodarstva sploh in drugih vprašanjih, ki zadevajo delavsko upravljanje v tej gospodarski panogi.

Predstavniki elektrogospodarske skupnosti so poudarili, da sedanja organizacija v elektrogospodarstvu ustreza potrebam. Elektrogospodarska podjetja so samostojna in imajo svoje organe upravljanja. Elektrogospodarska podjetja volijo v upravni odbor elektrogospodarske skupnosti, ki šteje 32 članov, po enega delegata na vsakih 200 zaposlenih. Upravni odbor je organ, ki mora voditi predvsem perspektivno politiko elektrifikacije v republiki. Prej je upravni odbor sporazumno z delavskimi sveti podjetij razdeljeval tudi amortizacijska sredstva, ki so bila skupna. Letos pa je bila ta pristojnost prepustena podjetjem elektrogospodarske skupnosti. Amortizacijska sredstva lahko podjetja med seboj posojajo, in sicer na osnovi pogodbe.

Zlasti so potrebna sredstva za vzdrževanje in nadomestitev električne mreže, zaradi česar prihaja do znatnih izgov električne energije. To povzroča negotovost potrošnikov. Po nekem elaboratu o potrebah električne mreže v Sloveniji bi bilo potrebnih 50 milijard dinarjev za ureditev tega vprašanja. Do sedaj so bila vlagana sredstva predvsem v nove elektrarne in v elektrifikacijo podeželja, medtem ko je ostala električna mreža v mestih ob strani. Poudarjeno je bilo, da računajo udarj naših meja sto enot za proizvodne zmogljivosti, 150 enot pa za prenosno in električno mrežo. To se pravi, da bi bilo treba vložiti na pr. 15 milijard dinarjev za prenos in mrežo, če je stal proizvodni objekt 10 milijard.

Prisotni se niso strinjali z mnenjem, da bi bilo treba podjetja za vzdrževanje elek-

Včeraj in danes

ljudskih odborov. V Gorici so predlagali, naj bi bil potrošniški svet pri elektropodjetju. Glede družbene kontrole nad trošenjem sredstev je bilo rečeno, da se to lahko zagotovi, ker okrajni pokrajnje investicijske programe elektrogospodarskih podjetij, razen tega pa bodo odločali izključno ljudski odbori o tem, kako in za kaj naj se trošijo sredstva namenskih skladov, ki se bodo zbirala na račun dodatne tarife za elektriko.

Na koncu je bilo poudarjeno, naj bi upravni odbor elektrogospodarske skupnosti urejal in odločal le o tistih vprašanjih, ki jih podjetja ne morejo sama reševati, in pa, da bi s posebnim zakonom, ki bi zajel celotno elektrogospodarstvo in njegovo organizacijo od proizvodnje do potrošnje električne energije, bolj natančno uredili to problematiko.

Izmenjava delegacij taborniških organizacij s Poljsko

Beograd, 20. maja. Kot gost Sveta družtev za skrbstvo otrok in mladine Jugoslavije se v naši državi mudi delegacija treh članov izvršnega odbora poljske taborniške organizacije. Delegacija vodi podpredsednica sveta te organizacije Irena Chmielenska. Gosti iz Poljske bodo ostali v Jugoslaviji približno dva tedna in se bodo v tem času seznanili z delom poljskih, taborniških in drugih organizacij, ki skrbijo za vzgojo otrok.

Nocoj je odpotovala v Poljsko delegacija treh članov Zveze taborniških organizacij Jugoslavije, ki jo vodi podpredsednik zveze Nenad Stanković.

Odkritje spomenika Franju Kluzu

Split, 20. maja. V Omišju pri Splitu so slavnostno odkrili spomenik narodnemu heroju Franju Kluzu, prvemu partijskemu pilotu in organizatorju vojnega letalstva Narodnoosvobodilne vojske. Spomenik so odkrili ob morskobalni, nedaleč od kraja, kjer je 14. septembra leta 1944 izgubil življenje Franjo Kluz, ko se je zrušil v morje, ker je njegovo letalo zadelo sovražno topništvo.

Ko je govoril o Franju Kluzu je njegov vojni tovariš kapetan Ciro Vrabčić poudaril, da je poteklo 15 let, odkar je Franjo Kluz pristal s svojim letalom »Potez-25« pri Prijedoru na svobodnem ozemlju. Odtlej pa do svoje smrti je kot prvi letalec NOB opravil vrsto vojnih poletov in povzročil sovražniku velike izgube.

MONOPOL NA KOPRSKEM TRGU

Da bo vsa zadeva že od kraja jasna, naj v pojasnilo pomenimo, za kaj gre. Poslovna zveza v Kopru je pooblastila združeno trgovsko podjetje »Kopru« Fructus, da odkupi kmetijske pridelke na celotnem področju. To podjetje je za tem sklenilo z vsemi drugimi pogodbe, in sicer takšne, po katerih so se za druge zavezale, da bodo letos prodale vse svoje pridelke temu podjetju. S tem je bila praktično odvzeta vsem ostalim trgovskim podjetjem možnost kakršnega koli odkupa kmetijskih pridelkov na Koprskem.

Ob prvem odkupu, ko so se trgovska podjetja iz večjih potrošniških središč hotela oskrbeti z zelenjavo in sadjem, so zaradi izključnega monopola »Fructusa« najprej odšla na sedež tega podjetja, kjer so jim določili drugo, pri kateri smejo nakupiti toliko in toliko zelenjave oziroma sadja. No, v zadruhi pa je stvar izgledala takole: Odkupljene količine, ki so jih na sedežu zadruge natovaljali na kamion trgovskega podjetja, je najprej obračunavala druga, pri čemer je zaračunavala običajni zaslužek. S tem pa za odkupovalca stvar še ni bila urejena, kajti ta obračun je vprilo njega prevel predstavniki »Fructusa«, ki je ponovno obračunal tako, da je pristel še svojo maržo. Pri tem podjetje »Fructus« ni opravilo nikakršnega blagovnega prometa, temveč izključno le računsko pismeno operacijo, ki pa donosa podjetju pri vsakem kg odkupljenih kmetijskih pridelkov od 5 do 15 din monopolnega dobička. Če navedemo samo primer odkupnih cen krompirja, ki so bile te dni 36 din za kg, trgovsko podjetje pa je plačalo »Fructusu« 50 din za kg. Podobno je bilo še z arahom, češnjami, jagodami itd.

To so torej nekatere posebnosti o tej čudni trgovini, ki je skoraj enaka distributivni. Postavlja se vprašanje, kako je mogoče, v času, ko si

Več povezave z oskrbovanci

LJUBLJANA, 20. maja. Dopoldne je bil na magistratu sestanek članov republiškega skupščinskega odbora za izgradnjo zdravstvenih domov na območju Ljubljane. Namen sestanka je bil ugotoviti stopnjo družbenega upravljanja v zdravstvu in povezanost upravnih odborov zdravstvenih ustanov s sveti za zdravstvo.

V zdravstvene domove si je družbeno upravljanje že začelo uveljavljati pot, pri čemer se tudi kaže prizadevanje članov upravnih odborov. Vendar pa večino od njih ovira pri uspešnem delu problematičnost, saj so to v glavnem ljudje, ki se udeležujejo že na mnogih področjih. Prav tako so upravni odbori zdravstvenih domov še odtrgani

od ljudi, ki so še vse premalo obveščeni o zdravstveni problematiki. Zato bi bilo potrebno, da bi ljudje vedeli, kdo je član upravnega odbora v posameznih domovih; tako bi se lahko obračal direktno nanje v raznih zdravstvenih problemih, s katerimi bi se dnevno srečavali.

V občini Moste so pred nekaj tedni sklicali zbor volivcev, kjer so obravnavali le zdravstveno problematiko. Volivci so znanjo pokazali dokaj razumevanje in so dali vrsto pripom. Tako so tudi ugotovili, da bi morali imeti v občini Moste svojo solsko polikliniko, saj oddaljena centralna šolska poliklinika pogosto predstavlja veliko oviro, zlasti za manjše šolarje, ki morajo imeti na prehodu čez mesto še spremljevalce. Tu imajo tudi tesno sodelovanje sveta za zdravstvo in upravnim odborom zdravstvenega doma, kar to še povečuje, da so trije člani sveta istočasno tudi člani upravnega odbora.

39 tujih razstavljalcev na L. mednarodnem sejmu prometnih sredstev v Ljubljani

Zadnje dni pred otvoritvijo I. mednarodnega sejma prometnih sredstev so nenavadno živahni. Oddana je vsa površina, na kateri bodo razstavljali razstavljalci iz vseh krajev naše države in ostalega sveta.

Med devetimi državami, ki bodo sodelovale na tem sejmu, bo imela Zahodna Nemčija največ predstavnikov, in sicer 20 podjetij. Razen nje bo razstavljalo 11 italijanskih podjetij in po dve podjetji iz Avstrije, Združenih držav Amerike in Izraela, medtem ko bodo Svica, Vel. Britanija in Francija zastopane z enim podjetjem. Skupno bo torej razstavljalo 39 tujih podjetij.

Med domačimi razstavljalci bo najmočnejše zastopana avtomobilska industrija, vendar bo razen nje sodelovalo na sejmu

Novi obračunski tečaji deviz
Novi obračunski tečajji so naslednji (v oklepaju stari obračunski tečaji): USA dol. 632 (622), Can. obr. dol. 532 (522), SI. 1.451 (1.431), Angl. LSTJ 1.752 (1.732), DM 14.897 (14.827), Bfrs 1.251 (1.243), Ffrs 175 (172), Sfrs 14.019 (13.733), Lit 98 (95), Lit 1.933 (1.923), Lit Gor. 98 (90), Hfl 15.465 (15.803), Sv. kr. 11.850 (11.600), Ef. Lstj 1.533 (1.534), Av. obr. dol. 613 (588), Dan. obr. dol. 613 (594), Fin. obr. dol. 558 (537), Norv. obr. dol. 513 (588), Grš. obr. dol. 613 (588), Tur. obr. dol. 442 (420), Izr. obr. dol. 537 (508), Arg. obr. dol. 490 (537), Braz. obr. dol. 600 (550), Par. obr. dol. 600 (537), Urugvaj obr. dol. 600 (600), ZSSR obr. dol. 826 (626), Madž. obr. dol. 600 (588), Polj. obr. dol. 600 (588), CSR obr. dol. 600 (588), Bolj. obr. dol. 600 (588), Rom. obr. dol. 600 (588), Cile obr. dol. 600 (537), Alb. obr. dol. 600 (588), Kina Lstj 1.732 (1.732), Sudan Lstj 1.724 (1.634), Vzh. Nem. obr. dol. 600 (588).

Kot vidimo, so skoraj vsi obračunski tečajji zvišani, znižan je le obračunski tečaj za obr. dol. Turčija in obr. Lstj. Burma. Novi obr. tečajji so v veljavi od 20. maja 1957. leta.

Ob robu dogodkov

Suez — Alžir

Francozi so dosegli, da je bila za večeraj sklicana seja Varnostnega sveta, ker smatrajo, da egiptovski memorandum o plobiti skozi Suezki prekop krši načela resolucije sprejete v Varnostnem svetu. Mednarodna organizacija naj bi objavila sedanji status za začasen, ker je posledica enostranskega in ne mednarodnega dokumenta.

Toda Suez je egiptovski; nekakor bolj egiptovski kakor Alžir francoski. Večina držav, ki uporabljajo prekop, je poslala svoje ladje skozi njega. Vse je šlo mirno brez incidentov. Kaj pa v Alžiru?

Zadnja poročila govore o možnih pokolih civilnega prebivalstva. Trije francoski padli so v petek padli kot žrtve atentata. Padali so obkolili del mesta Alžira in v svojem besu na steno streljali sredi sebe — 30 žrtev med njimi, ki so bežali pred razbesnelimi francoskimi vojniki.

V zadnjih dveh dneh je v bojih padlo 200 Alžircev! 30. aprila je bila napadena francoska patrulja. Padla sta dva Francoza, žrtev francoske poročilne akcije pa niso ste. Bilo jih je preveč.

Vedno ista poročila. Dva, trije, pet padlih Francozov, Alžircev pa na sto. Ko pa je France Observateur v zadnji številki preteklega meseca objavil pismo francoskega katolika-katoličana iz Alžira, v katerem očetu v Franciji o čerinstvih, katerim je bil priča, so francoske oblasti list spletnile. Generalni guverner Francoske je prepovedal, da bi katoliška komisija prišla v Alžir in preiskala kotliče, ki se skrivajo na različnih poročilih o francoskih čerinstvih v Alžiru.

Toda Alžir je notranja zadeva Francije — tako pravijo. Francoski premier Guy Mollet pa je preteklo sredo dejal, da bo od odgovora Varnostnega sveta na francosko pritožbo glede Suezke odvisno zaupanje, ki ga bodo narodi lahko imeli v mednarodne organizacije, katerim so zaupali skrb, da čuvajo mir in zagotovijo spoštovanje zakonitosti in pravice.

A. S.

Ivegana politika

Sedanje azijsko potovanje japonskega ministrskega predsednika Kišija je zanimivo z več strani.

Najprej poteka to potovanje za velike japonske kampanje operativne nuklearne in termoneklearne poskuse. Japonska je deklarirala vse možnosti, da bi opozorila svet na svoje stališče. Vsekakor so Japonci prvi odkriti govoriti o atomski nevarnosti, saj imajo edini napake izkušnje s tem strahotnim orožjem. Boj proti atomskemu poskusom pa je tudi golo, ki odpira Kišiju vrata v neutralne države južnovzhodne Azije; Indija je že ponovno povedala, da je zoper atomsko oborožitev in da obsoja takmo nevelit t nuklearnem oboroževanju.

Drugi smoter Kišijevega potovanja je gospodarski. Japonska si je po vojni že toliko opomogla, da bi lahko nastopala na azijskem tržišču kot resen konkurent. Japonci so celo namignili, da bi lahko njihova visoko razvita industrija koristila vsem zaoznanim azijskim narodom. Japonska vlada pa je šla še dlje, ko je namignila, da bi znala s krediti pospešiti trgovsko izmenjavo med Japonsko in državami azijskega jugovzhoda. Predsednik Kiši se bo nemara potrudil pridobiti gospodarske partnerje, s tem pa tudi razširiti trgovsko področje za japonske proizvode; japonska industrija pač potrebuje širok azijski prostor, če se sploh hoče razmahati.

Tretji problem so odnosi na Daljnem vzhodu; na tem področju se je ustvaril četverkotnik, v katerem nastopajo ZDA in ZSSR, pekinska Kitajska in Japonska. Medtem ko je japonska vlada navezala razmeroma dobre odnose z Rusi, pa ni posebno naklonjena spriznatik Pekingu, kar je središče koncesija prijateljskim odnosom z ZDA. Namesto tesnejših zvez s kitajskim kopnim si prizadeva Kiši najti tako gospodarsko kot tudi politično zaledje v južnovzhodni Aziji. Izjavil je celo, da bo oskusil ustvariti most med neutralnimi azijskimi državami in državami SEATO: to most pa naj bi bila Japonska. Dandanes pa je taka politika hrčča — tvegana.

—sic

PO EKSPLOZIJ NAD BOŽICNIMI OTOKI

Protesti se širijo

V indijskem zgornjem domu so zahtevali sklicanje azijsko-afriške konference, ki naj bi protestirala p roti jedrskim poskusom — Protestira tudi zahodnonemško društvo za boj proti radiaciji

New Delhi, 20. maja. (Reuter) Člani indijskega zgornjega doma so danes v splošni debati zahtevali, naj Indija skliče novo konferenco azijskih in afriških držav, na kateri bi te države izrazile svoje nasprotovanje poskusom z jedrskim orožjem. Minister za notranje zadeve Pandit Pant je na to zahtevo dejal, da po njegovem mnenju sedaj ne bi bilo modro sklicati tako konference.

Vse azijske in afriške države niso enako svobodne, da bi glade tega izrazile svoje mnenje, zaradi česar bi utegnili priti do popuščenja enotnosti in tovarištva med azijsko-afriškimi državami, ki se je pokazalo na bandunski konferenci. Minister Pant je nato vnovič poudaril, da Indija odločno nasprotuje poskusom z nuklearnim orožjem in zahteva dosledno prepoved uporabe.

Na vprašanja članov doma je minister Pant, ki nadomešča odsotnega predsednika Nehruja, dejal, da ni nemočete, da bi indijska vlada proučila morebiten izstop Indije iz britanske skupnosti narodov, čeprav članstvo v tej skupnosti Indije ne ovira v njeni neodvisni politiki.

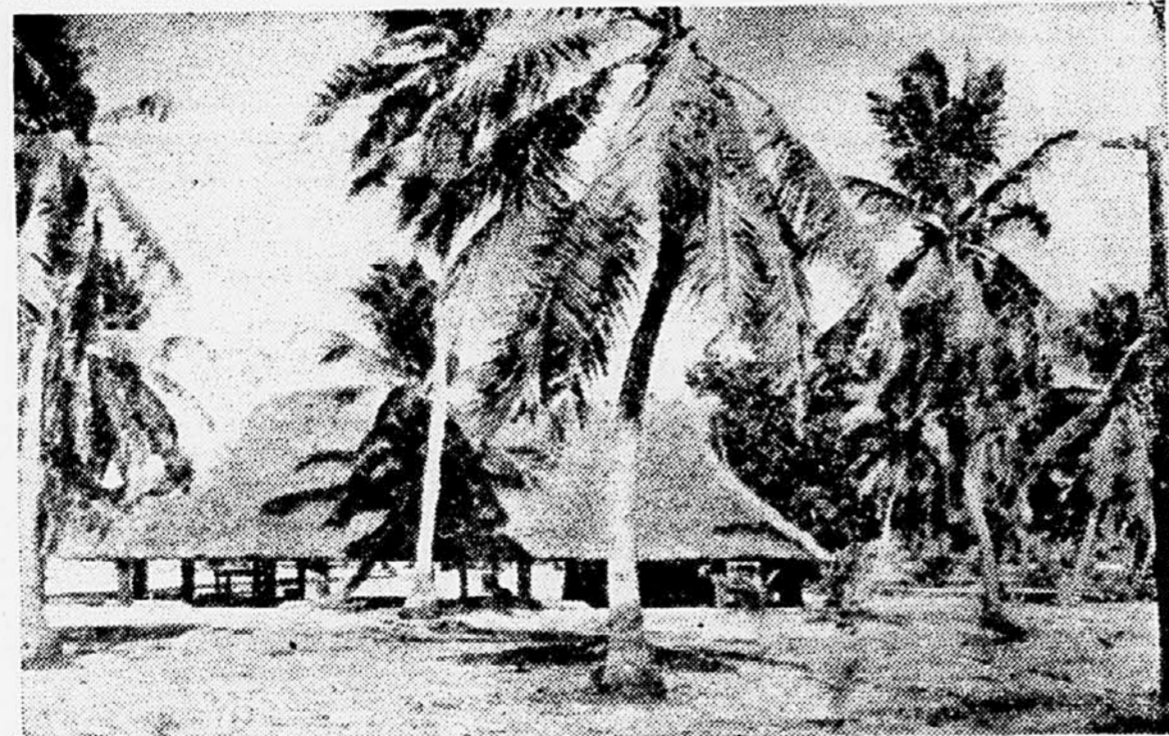
Boji v Alžiru

Pariz, 20. maja. (Tanjug) Francosko poveljstvo trdi, da je bilo v zadnjih dveh dneh na različnih področjih Alžira ubitih nad dve sto Alžircev. Glavni spopadi so bili blizu Palestra. Dopolnilni časopisov pišejo, da so bili to doslej najhujši boji v bližini mesta Alžira. V bitki so na francoski strani sodelovali vsi rodovi kopenskih in letalskih sil.

V omenjenem času so komandosi upornikov izvedli nad 30 napadov na francoska oporišča. Kot poročajo iz francoskih virov, so na zahodnih področjih spet prevzeli pobudo na bojnem polju in danes so bile na vzhodu pri Konstantinu velike operacije vojskarskih sil Alžircev in Francozov. V mestu Alžiru so uporniški komandosi izvedli pet velikih diverzij. V mestu nenehno križari 15.000 vojakov. Na zahodnih področjih je bilo napadenih in uničenih sedem farm francoskih naseljencev.

Izjava ministra Straussa

Bonn, 20. maja. (Tanjug) Zahodnonemški minister obrambe Strauss je izjavil, da vlada v oborožitvi ne misli na vstarkitvo. Take namere spadajo v preteklost, je dejal. Tedaj je bila Wehrmacht proizvod velikonemških sanj o moči, je menil Strauss in dodal, da vlada zdaj nima takih namenov, ker bi bili iz političnih, psiholoških, tehničnih, geografskih in gospodarskih razlogov nezaželeni in nesmiselni.

Prejšnji teden je Velika Britanija preizkusila svojo prvo vodikovo bombo. Preizkušnja je, pravijo dobro uspela, zato pa je divignila po vsem svetu tudi val protestov, ki so usmerjeni tako proti britanskim poskusom na Božičnih otokih, kakor tudi proti vsem vodikovim poskusom kjer koli na svetu. Na sliki: zapuščena hiša v eni izmed vasi na Božičnih otokih, s katerih so britanske oblasti izselile vse domačine.

Dolarska opora

Med nedavnim obiskom predsednika južnovietnamske vlade Ngo Dina Diema v ZDA je bilo objavljeno uradno sporočilo, v katerem je med drugim rečeno, da se je Diemu v manj kot treh letih posrečilo spremeniti klotični položaj v Južnem Vietnamu v napredek in stabilnost. Din Diem pa ni v nobeni javni izjavi pozabil povedati, koliko dolguje Američanom, kar jim je bilo verjetno prav tako prijetno poslušati kot njegovo izključno opozarjanje na komunistično nevarnost.

Pravzaprav je Diem lahko po pravici hvaležen Američanom — in oni niemu. Hvaležnost je torej medsebojna. Diem je postal politični činitelj v Južnem Vietnamu leta 1955, ko so ga začele ZDA neposredno podpirati. Pred zenevskim sporazumom, ko je bilo sklenjeno premirje in Vietnam razdeljen vzdolž 17. vzporednika, je francoska vlada prejela ameriško pomoč za Vietnam, toda pozneje so se Američani začeli neposredno obračati na Diema tako v vojni kot gospodarski pomoči. Ob izdani ameriški pomoči (lani je znašala 85 odst. proračuna ali 320 milijonov dolarjev) je Diem osnoval svoj politični blok, spodrinil francoski vpliv v Južnem Vietnamu s tem, da je udaril po razredu mandarinov, ki so predstavljal hrbenico francoskega vpliva v deželi, se naslonil na katoličane s severa (sam je katoličan) in v imenu demokracije in svobodnega sveta lvedel natančno cenzuro vesti. Pred tem je moral premagati odpor raznih verskih sekt, ki so z orožjem v roki nastopile proti njemu.

poskusne eksplozije z jedrskim orožjem in posvete več pozornosti nadzorstvu nad izžerevanjem pri mirnodobnem izkoriščanju atomske energije. Društvo namerava navezati stike s podobnimi organizacijami v tujini.

Seja jordanske vlade

Aman, 20. maja. (Reuter) Jordanska vlada je imela sinoči pod predsedstvom kralja Husajna sejo, na kateri je razpravljala o notranjem položaju. Minister za zunanje zadeve Rifaj je izjavil, po seji, da se je vlada odločila v vojaška sodišča imenovati tudi civilne sodnike. Sklenila je tudi: pogojno izpustiti aretirane študente, da bodo lahko nadaljevali šolanje. Hkrati je odobrila odpust 170 uslužbenecv agencije Združenih narodov za pomoč in dela v Jordanu.

Minister za zunanje zadeve Sami Rafaj je izjavil danes, da je solidarnostna izjava, ki sta jo podpisala irski kralj Fejsal, in saudski kralj Saud, v zvezi s tistima med Irakom in Saudsko Arabijo ustreza željam vseh arabskih držav. V sporočilu, ki je bilo izdano po razgovorih v Bagdadu, je rečeno, da sta irski in saudski kralj v razgovorih ugotovila popolno soglasje glede vseh vprašanj.

Iz Bonna poročajo, da je zahodnonemško društvo za boj proti radioaktivnemu izžerevanju danes zahtevalo, da ustavijo vse

Slab barometer

Dopolnilne parlamentarne volitve v Lyonu bodo morali ponoviti, ker nihče ni dobil absolutne večine — Indijski socialisti se nočejo udeležiti konference francoskih socialistov

Pariz, 20. maja. (Tanjug) Večerašnje delne parlamentarne volitve v Lyonu so razočarale vse francoske politične stranke, ker je bila glavna značilnost teh volitev velika abstinenca volivcev. Za volitve so menili, da boo »barometer razpoloženja francoske javnosti«. Po uradnih podatkih pa nad polovico volivcev ni prišlo volit.

Volitve so bile za izpraznjeno poslansko mesto po smrti radi-

kalskega voditelja Edouarda Herriota. Največ glasov je dobil komunistični kandidat Dupic, in sicer 52.000 glasov. Ker pa ni dobil tudi absolutne večine, bo naknadno glasovanje drugega junija.

V drugem glasovanju ima največ upanja na zmago neodvisni Fulchiron, ker se bodo desničarske stranke do konca meseca verjetno povezale.

Komunisti in neodvisni z desne so v glavnem dobili enako število glasov kot lani, vsi ostali kandidati so nekoliko zboljšali svoj položaj, največ pa so izboljšali radikali (78% glasov manj) in pužadisti (nad 50% glasov manj).

New Delhi, 20. maja. (Tanjug) Narodna socialistična stranka Indije je odklonila povabilo, naj bi poslala na konferenco francoske socialistične stranke, ki bo junija v Toulouse, svojo delegacijo. Na dvodnevni konferenci izvršnega odbora narodne socialistične stranke v Delhiju so sprejeli resolucijo, s katero obsojajo kolonialno politiko francoske socialistične stranke, zlasti pa »surovo dušitev narodnega gibanja v Alžiru«. V resoluciji pravijo na koncu, da narodna socialistična stranka odklanja udeležbo na konferenci iz protesta proti kolonialni politiki.

da je ameriški senatni odbor za zunanje zadeve pred kratkim očital sajgonski vladi pomanjkanje čuta za realnost, nespособnost planiranja in celo sumljive finančne manipulacije. Zato je razumljivo, da je med svojim obiskom v ZDA Diem iskal »neuradno« podporo pri

katoličanih in kardinalu Spelmanu. To naj bi bilo tisto javno mnenje, ki naj bi Diemu zagotovilo nadaljevanje ameriške pomoči, predvsem pa njegov nadaljnji obstoj na oblasti. Prav med njegovim obiskom so v političnih krogih začeli spet govoriti o Fan Huj Danu in njegovi skupini, ki predstavlja jedro opozicije proti Diemu. Preurajeno bi bilo trditi, da so se Američani že odločili staviti na drugega konja, čeprav se množijo glasovi, da bi utegnili postati Fan Huj Dan nadomestilo za Diema, ki ni priljubljen zaradi diktatorskih metod. Čeprav Diem med obiskom v ZDA skoraj ni govoril o drugem, kot v komunistični nevarnosti, je le omenil tudi potrebo po industrializaciji Južnega Vietnama. Zalkaj v državi bi bilo treba rešiti več socialnih in drugih vprašanj: izvesti agrarno reformo omejitj uvoz luksuznih predmetov, obrzdati samovoljno policije in začeti z industrializacijo.

Zanimiva je primerjava med glavnim mestom Severnega Vietnama Hanojem in glavnim mestom Južnega Vietnama Sajgomom. Zgoraj je videti zelo malo avtomobilov (večinoma ruske izdelave) in ljudje so oblečeni enolično, čeprav so se razmere v zadnjem času zboljšale. Dežela je dobila temelje industrializacije. Ta pa utegne v desetih, petnajstih letih več pomeniti kot razkošno založene trgovine v Sajgonu, največji ameriški avtomobili, lepo oblačene ženske, elegantne restavracije in podobno. V Sajgonu lahko ljudje (ki imajo denar) kupijo najnovejše modele hladilnikov, magnetofone, drage uvožene parfume in še marsikaj drugega. Toda to so samo izložbe. Večina prebivalstva — in to so kmetje — živi v obeh delih v.

MACMILLAN JE DOBIL IN ODKLONIL POVABILO V MOSKVO

— Poskusiva znova, saj tudi tvoja preteklost ni neomadeževana! (Vicky v »Daily Mirrorju«)

KNJIZEVNIK ARTHUR MILLER PRED SODISCEM

Lov na čarovnice

Millerja med drugim tudi dolžijo, da je kriv, ker je njegovo dramo »Vi ste na vstia« predvajala organizacija KP v New Yorku

New York, 20. maja. (Tanjug) Pred washingtonskim federalnim sodiščem se bo jutri začel drugi del obravnave proti znanemu književniku Arthurju Millerju, ki ga je pravosodno ministrstvo obtožilo, da je »žalil kongres«, ker lanj junija na zaslišanju pred odborom predstavnškega doma za protiameriško dejavnost ni hotel izdati imen navzočih na nekem sestanku komunistov, ki je bil baje pred desetimi leti.

Po tridnevnem zaslišanju je zastopnik tega ministrstva prejšnji teden razširil obtožbo s trditvijo, da je Miller z nerazumno izjavo, da ni pripadal nikakoli komunistični organizaciji, protizakonito prišel do potnega lista za lansko potovanje v Anglijo. Dejal je, da ima federalno sodišče baje podatke, da je Miller od 1943 do 1947 pripadal komunistični partiji ZDA. V potrditev te trditve je tehnični odbor za protiameriško dejavnost navedel Millerjevo brzojavko State Departmentu, v kateri se je književnik zaveval, da bi dobilj potne liste ljudje, ki so se nameravali udeležiti sestanka mednarodne mladinske federacije na Češkoslovaškem.

Ko je obramba izpodbijala resničnost teh navodh, je zastopnik odbora popravil svojo obtožbo, da je Miller za komunistični kandidat Dupic, in sicer 52.000 glasov. Ker pa ni dobil tudi absolutne večine, bo naknadno glasovanje drugega junija.

MEMPHIS. — Ameriški znanstveniki delajo zdravilo »AET« proti posledicam radioaktivnega izžerevanja. Zdravilo so preizkusili na opicah in se je pokazalo za uspešno, če se daje v dozah, ki so pazljivo preračunane. V nasprotnem primeru deluje na organizem kot strup. Za poskus se je prostovoljno prijavilo nekaj ljudi. Zdravilo jim ni škodovalo.

HANOJ. — Predsednik prezidija vrhovnega sovjeta ZSSR Voršilov je prispel danes na državni obisk v Severni Vietnam.

BUENOS AIRES. — Za novega argentinskega ministra vojske je imenovan general Victor Mahor.

NEW DELHI. — V državi Radžastan v severozahodni Indiji so odkrili velika ležišča uranove rude, ki so največja goslej znana ležišča v Aziji.

NEW DELHI. — Večraj se je v Garvalu, v srednjem delu Himalaje avtobus, poln potnikov, zvalil v prepad. Sedemindvajset potnikov je izgubilo življenje.

KOBLENZ. — V vojašnicah v Koblenzu so dali zaobljubo prvi rekruti zahodnonemške vojske. V zaobljubi pravijo med drugim, da bodo »zvesto služili federalni republiki in branili njene pravice in svobodo«.

MOSKVA. — V Moskvo so prispeli štirje ameriški strokovnjaki za elektroniko, ki vračajo obisk sovjetskimi elektronskim strokovnjakom, ki so lani obiskali ZDA.

PEKING. — Delegacija Vrhovnega sovjeta ZSSR bo konec tega meseca obiskala Severno Korejo. Povabil jo je prezidij severnokorejske skupščine.

BERLIN. — Predsednik češkoslovaške vlade Viljem Siroky je odšel v Berlin na razgovore z zahodnonemškimi državniki.

TOKIO. — Predsednik japonske vlade Nobusuke Kiši je odšel na uradni obisk v azijske države. Obiskal bo Indijo, Burmo, Cejlon, Pakistan, Formozo in Slam.

TEHERAN. — Oblasti v Teheranu so večeraj zaprle vse osnovne in srednje šole v mestu zaradi epidemije meningitisa. Do zdaj je bilo v iranski prestolnici kakih sto primerov te nevarne bolezni.

TULSA. V poplavih v Ohlahomi je utonilo devet ljudi. Gmotna škoda je velikanska.

TELEGRAMI

MEMPHIS. — Ameriški znanstveniki delajo zdravilo »AET« proti posledicam radioaktivnega izžerevanja. Zdravilo so preizkusili na opicah in se je pokazalo za uspešno, če se daje v dozah, ki so pazljivo preračunane. V nasprotnem primeru deluje na organizem kot strup. Za poskus se je prostovoljno prijavilo nekaj ljudi. Zdravilo jim ni škodovalo.

HANOJ. — Predsednik prezidija vrhovnega sovjeta ZSSR Voršilov je prispel danes na državni obisk v Severni Vietnam.

BUENOS AIRES. — Za novega argentinskega ministra vojske je imenovan general Victor Mahor.

NEW DELHI. — V državi Radžastan v severozahodni Indiji so odkrili velika ležišča uranove rude, ki so največja goslej znana ležišča v Aziji.

NEW DELHI. — Večraj se je v Garvalu, v srednjem delu Himalaje avtobus, poln potnikov, zvalil v prepad. Sedemindvajset potnikov je izgubilo življenje.

KOBLENZ. — V vojašnicah v Koblenzu so dali zaobljubo prvi rekruti zahodnonemške vojske. V zaobljubi pravijo med drugim, da bodo »zvesto služili federalni republiki in branili njene pravice in svobodo«.

MOSKVA. — V Moskvo so prispeli štirje ameriški strokovnjaki za elektroniko, ki vračajo obisk sovjetskimi elektronskim strokovnjakom, ki so lani obiskali ZDA.

PEKING. — Delegacija Vrhovnega sovjeta ZSSR bo konec tega meseca obiskala Severno Korejo. Povabil jo je prezidij severnokorejske skupščine.

BERLIN. — Predsednik češkoslovaške vlade Viljem Siroky je odšel v Berlin na razgovore z zahodnonemškimi državniki.

TOKIO. — Predsednik japonske vlade Nobusuke Kiši je odšel na uradni obisk v azijske države. Obiskal bo Indijo, Burmo, Cejlon, Pakistan, Formozo in Slam.

TEHERAN. — Oblasti v Teheranu so večeraj zaprle vse osnovne in srednje šole v mestu zaradi epidemije meningitisa. Do zdaj je bilo v iranski prestolnici kakih sto primerov te nevarne bolezni.

TULSA. V poplavih v Ohlahomi je utonilo devet ljudi. Gmotna škoda je velikanska.

precej enako življenje: gošjo riž in otepavajo revščino.

Kaže, da skušajo Američani v Južnem Vietnamu z dolarskimi injekcijami predvsem preplavljati trg s potrošnim blagom, kar naj bi imelo neposreden politični in propagandni učinek. Ta učinek je bil deloma dosežen. Letos bo pomoč najbrž znašala tudi 320 milijonov dolarjev, kar je pravzaprav kritje za plašter. Toda okrog tri četrtine teh piastrov porabijo za vzdrževanje vojske, okrog eno šestino za pomoč severnim beguncem in samo eno petino za uvoz tako imenovane kapitalne opreme. Toda lanski uvoz »kapitalne opreme« je obsegal šivalne stroje, vertige, pisarniško pohištvo, kuhinjske potrebščine, radijske aparate in klimatične naprave. Prave »kapitalne opreme«, take, ki bi omogočila zgraditev vsaj nekaj objektov lahke industrije, pa niso uvažali.

V mednarodnem pogledu pa ni nobenega dvoma, da je še zelo daleč čas, ko bo prišlo do združitve obeh delov Vietnama. V tem pogledu je Vietnam močn podoben Koreji, ki je tudi razkosana, in deloma Nemčiji. Šele sporazum v svetovnem obsegu, posebno pa občitno zboljšanje mednarodnih odnosov in obnovitev zaupanja med državami »obeh blokov«, utegne ustvariti pogoje za združitve teh razkosanih delov. Dotlej pa bodo dežele nujno pod vplivom enega ali drugega bloka in bodo potrebni razni Diemi.

B. Pahor

Med nebom in zemljo

NA SEJI

Vročje je, ko sedim v travi sredji letališča in opazujem. Oa sonca rjave, do pasu gole postave tečajjo okoli srebrnih ptičev in si dajejo opravka pri kabinah, pri motorjih in koleših. Menim, da so mehaniki, ki pregledujejo letala pred vzletom. Nebo je čisto kot kristal. Dozdeva se mi, da ga je neka roka umila nalašč za to jutro, ko sem obiskal cerkijansko letališče z namenom, da preživim med našimi letalci nekaj prijetnih ur, da se z njimi seznanim in spoznam njihovo življenje.

Pravijo, da je letalstvo in letenje prav posebna strast, ki se ji človek, ko jo spozna, nikdar več ne odreče. Mislim na pokojnega prijatelja. Vselej, kadar sva se srečala, ko je bil na dopustu, mi je pripovedoval o letalih, o letenju in o neverjetni slasti, ki jo občuti, ko sedi v svojem letalu. Nekaj tisoč metrov visoko. Popolnoma sam v letalu. Daleč naokoli, kamor seže oko, samo nebesna modrina. Eдина zveza z zemljo mi je radlo, ki na pa nekoje izklopil, da ga ne moti, in se ve preda letanju. Da, to je bil moj prijatelj...

Zelim se seznaniti s to strastjo. Hočem jo spoznati. Danes je priročnost, ki je ne bo več zapa. Zato jo bom izkoristil — samo če dobim dovoljenje. Tudi jaz želim sedeti v letalu, da me dvigne nekaj tisočakov visoko. Videti budem, kaj je tisto, kar je drugega prijatelja tako neizrekljivo pavičilo. Morda uspeš?

Sirahno tudenje me vzdra. Iz premlinjenosti. Osam. »Thunderbolts« — »Gromovnikove« bi rekli po naši — letal, ki so leteli in bemoniki obnemem, strasno oborožen, da je potrebno, gumi, da se tresne zemlja. Tis verne me skoraj podre na tla, ko se bližam letalom. Trup se jim stresajo kot plemenitim orkacem pred tekmo. V kabinah vidim samo snezobele čelade in obrabe pilotov. Sedem mladih obrazov, komaj kakšno leto preko dvajset. V srednjem letu stanejše človek — kapetan. Najbolj je komandir oddelka.

Po razoranem obrazu bi mu prisodilo, da je za marsikaj doživel. Kasneje ugotovim, da je star partizanski pilot, ki se po vojni ni ločil od svojih letal. Ostal je vzgojitelj mladih nadobudnih letalcev. Ze nekaj desetletij jih je usposobil. Ne samo v letalce, temveč tudi v hrbte bore.

Prvo letalo je že na vzletni stezi. Siroca se, kot bi ga nekdo bihal, kroti rjave in silalo mahoma zdri po stezi. Ze po nekaj metrih dvigne rep. Vedno hitreje brzi in nenadoma se odleg od tal. Drug za drugim se dvigajo Gromovniki v zrak. Vsem osem jih je. Le kam letijo? Kje vprašam, mi odvrnejo: »Zadalske No, to mi ne pove veliko, vendar ne silajte in na spraznem ved.«

Gromovniki so vzleteli po nekem posebnem redu. Ne po vrsti, kot so bili postavljeni. Prosim prijazenega majorja Stevana, naj mi to pojasni. Povabi me v kontrolno kupolo. Kapetan, ki je danes dežurni, mi bo lahko vse povedal. Slopnice v kupolo so celo visoke, okoli sto jih je. Zadnjih deset popolnoma naplavljenih. V kupoli je polno aparatov, slušalk, mikrofonov, toda nobenih žic. Oficir mi vpludno kima, vendar ga mi dozdeva, da nima časa na pretek. Razumem ga. Osem letal je v zraku, s katerimi je v stalni zvezi.

»56008 zove Tobruk!«
»Tobruk! 56008 slobodnoto!«
»56008! Razumem!«
Da, nekdo, ki ve, da je 56008,

ga razume, jaz pa popolnoma nič. Razvozljam le to, da sem trenutno v Tobruku, namreč v kupoli.

Naenkrat vsi ljudje v kupoli vedrati. Ne vem, za kaj gre. Razumem le besedo: general. Ah, da! Verjetno se bliža letalo. Nebo je čisto kot kristal. Dozdeva se mi, da ga je neka roka umila nalašč za to jutro, ko sem obiskal cerkijansko letališče z namenom, da preživim med našimi letalci nekaj prijetnih ur, da se z njimi seznanim in spoznam njihovo življenje.

»Tobruk 09 zove Jastreb 16!«
Nihče se mu ne javi. Čez nekaj minut ponovi klic in iz radia slišam odgovor:

»Ja, Jastreb 16, ja, Jastreb 16. Dajte mi pritisak zraka. Pripremite kola!« Letalo se še niti ne sliši niti ne vidi, vendar je že vse pripravljeno. Dežurni ponovno vključuje radio:

»Jastreb 16, ja, Tobruk 09. Dejem pritisak zraka: 10, 1002,2; vešar z desna pod uglom 30 stepeni, 3 metra jačine, levi skolski krug. Kola su na pisti i prate vas! Primami Tobruk.«

rež enkrat na leto, si lahko ogledajo letala, sedajo vanje in rokujejo z instrumenti. Izredno prikupe in vabljiv način, da se mladina, ko odraste, odloči za ta svojevrstni in nekje resnično vzvišen poklic. Se vedno opazujem mladino. Fleza po krilih, otiplje vsako malenkost. Fantja skušajo zavrteti vetrnico. Oficir se jim smeje in zmiguje z glavjo. Resnično pristen, neposreden in prisrčen stik Armade z mladino. Prepričan sem, da je take stike treba še poglabiti.

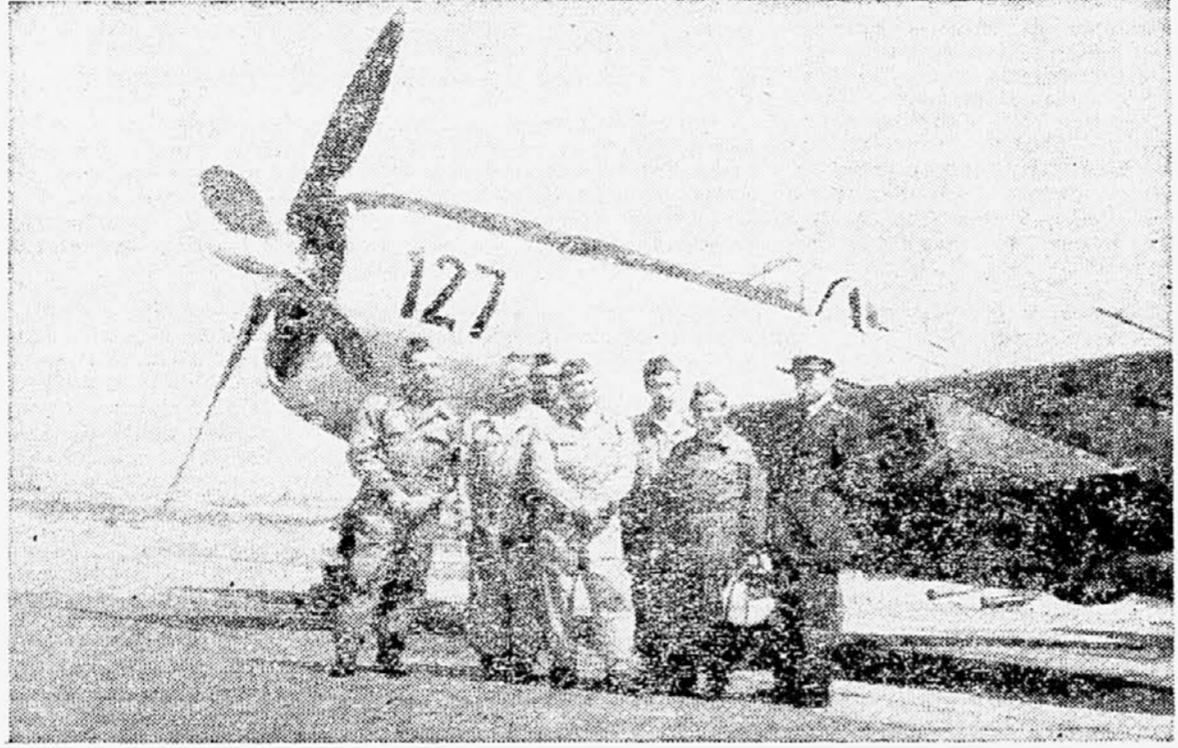
Sredji letališča zagladam skupino mehanikov v živahnem razgovoru. Zelim prisluhniti, vendar spetoma srečam mladega pilota, enega izmed osmih, ki so zjutraj prvi vzleteli. Mlad je, pa krepak. Pravkar je pristal s svojim Gromovnikom in sedaj je prost. V roki nosi padalo in čelado. Poprosim ga za kratek

kdjo je važnejši. Dozdeva se mi, da oba. Vendar moram omeniti, da so si mehaniki enotni v tem, da imajo največje veselje tedaj, ko pilot s svojim letalom vzleti in po opravljeni nalogi srečno pristane. Tedaj vedo, da so svoje delo odlično opravili. Zato je tudi med piloti in mehaniki izredno tovarištvo in prijateljstvo. Drug drugemu zaupajo in zato delo ni težko.

Po kosilu je košarkarska tekma. Menda v sklopu tekmovanj med posameznimi enotami pred letalskim praznikom. Najboljši bo dobil pokal, ki ga bo poklonila komanda letališča. Pod obema košem so zbrani igralci. Stasiti so, da jih je veselje gledati. Navijači so se razdelili v dva tabora. Ugotavljam, da niso nič bolj tihi kot motorji letal. Južna kri in temperament. Vseč mi je to. Plavi so za spoznanje boljši, vendar se beli trudijo in

in letalo zdrči. V nekaj trenutkih smo že visoko nad hišami. Letimo točno v smeri oblakov, ki so približno tri tisoč metrov visoko. Čudovito vli! Cim više smo, tem večji in lepši je razgled. Brežice, Krško, nova avtomobilska cesta, struga lene Krke s številnimi zavoji, gozdovi, samotne kmetije in sredi med njimi globoko pod nami letališče. Vse je tako jasno pod mano, kot bi si ogledoval, sliko oddaljene slikarja.

Kapetan, ki vozi letalo, me vpraša, kako se počutim. »Odlično, mu odvrnem. Tisti trenutek se letalo prevrne in zdruzi navzdol. Pod sboj zagladam nebo in gozdove nekje na desni svoji višini. Slabo mi prihaja v svoji višini. Slabo mi prihaja vključitev radio in poprosim pilota, naj se vrne v horizontalni let. Uboga me. Toda tedaj se prične letalo zibati s krila na krilo. Zelodec mi leze v grlo, vendar se premagujem. V usseh me tiči, kot da mi jih hoče raznesti. Menda je to prehud pritisak. Pilot se ozre in moj obraz verjetno ni preveč vzpodbuden. Odpra kabinjo, kar pa ni potrebno. Premagal sem slabost in zopet lahko uživam v letenju. Počasni spoznavam, da je to lahko resnično strast. Čez pol ure sem zopet na zemlji in nikogar ne preseneti. Ko pravim da bi bil še in še rad med nebom in zemljo. V. Stempihar

Skupina mladih letalcev -lovec s komandirjem svojega oddelka po pristanku. Drugi z desne je Tone Kavčevič iz Hoč pri Mariboru

»Tobruk 09. Zahvaljujem za izveštaji! Nastavljamo put za Hongkong! Jastreb.«

Se nekaj trenutkov in srebrno dvomotorno letalo v elegantnem loku zapelje na stezo. Nekdo izstopi. Vidim ga le kot drobno piko, ki se napoti k avtomobilu. Jastreb 16 — menim, da je to dvomotorno letalo — pa takoj zopet vzleti. Končno je na to opravljeno in je zvezo, zakaj so Gromovniki odleteli po nekem čudnem redu. Določil ga je dežurni oficir po radiu iz kupole — iz Tobruka.

Ko zapustim kupolo in pridem zopet pred hangarje, zagladam kopico otrok. Prav gotovo jih je več kot tri sto. Od 7. pa do 17. leta. Nekatera dekleta so prav ljubka. To so opazijo tudi vojaki in mehaniki, ki se sudejo okoli letal in jih popravljajo. Z rokami pri delu, z očmi pri dekletih! Le kje je to drugače? Vendar tudi ta mlada dekleta že znajo vihati noske. Opazujem jih in vidim, da se na moč zanimajo za letala, vendar preveč pozorno strmijo v postavnega pilota, ki jim govori. Menda se nalašč spogledujejo. Oficirju postaja nerodno. Ozira se in skoraj mu zmanjka besed. Reši ga profesor, ki pravi: »Tovarišja, gremo dalje! Pilot se je odshnil.«

Solsko mladino je povabi, komandant letališča. Redko kdaj se nudi taka prilika. Mladina pa je na letala vsa neumna. Pred praznikom vojnega letalstva, to-

razgovor. Fant je za to. Slovelec iz Hoč pri Mariboru je, Kavčevičev Tone. Po maturi je se prijavil v akademijo, vendar so ga petkrat zavrnili. Ze je kazalo, da njegova dolgoletna vroča želja nikdar ne bo izpolnjena. Toda pritožil se je na maršalšt in danes je podporočnik. Pravi mi, če bi danes ali kdaj koli ponovno izbiral poklic, bi se odločil le za tega. Letalstvo mu pomeni vse, rad pa ima tudi svoje dekle. Sicer ni najbolj navdušen nad tem, da je pilot, vendar ga skuša razumeti in tako je vse dobro. Po zdravi me in odide za tovariši v okrepčevalnico.

Mehaniki se še niso razšli in brž sem pri njih. Kmau zve, da so danes mehaniki zaradi razvoja letalske tehnike specializirani za posamezne panoge: za elektroopremo, za letalne in motorne instrumente, za radioopremo, za letalsko oborožitev itd. Morda sem koga izpustil, pa ne namerno. Vsak hvali svojo stroko, vendar ne pozabijo reči, da drug brez drugega ne morejo delati.

Mimogrede sta se spopadla mehanik motorist in orožar. Le z besedami seveda. Z dvema opazkama razplamtim besedni dvojni. Motoristi so važnejši kot orožarji? Smejimo se in si mehanikom. Petar in Kostja ne odnehata. Vsak vleče na svojo stran. Končno se zedinita brez zaključka. Torej le nekako premirje. Jaz pa še vedno ne vem,

uspeh je tu. Izenačili so. Navljaji belih se točjejo od veselja po hrbtih. Obe strani pa tučita, da se sodnikove piščalke sploh ne sliši. Le kdo bo zmagal?

Ne dočakam konca, kajti med tem zvem, da mi je komandant dovolil polet. Moram na komandno letenja. Razburjen sem in dianj imam vlažne. Morda je spoznam tisto znano, pa meni vendar neznan strast. Tudi bojim se, ker moj želedec ni vujen prehudih akrobacij. Povem, da sem letal le na sportnih letalih. Vojaških ne poznam. Sleč! moram sukničji in kar čez hlače obečem pajaka. Na rokavu blu-ze se mi svetli zlat trikotnik. Za eno uro sem deseter. Na glavo si nadenem belo čelado in na hrbet mi pripno padalo. Je mar vse to res potrebno? Pravijo, da je. Previdnosti ni nikdar dovolj. Zlezem v kabinjo. Pilot me priveže na sedež in vključij radio. Slušalke imam v čeladi, namesto mikrofona pa mi okoli vratu pripne trak z dvema gumboma na glju. Nato zapre kabinjo. Preden odletimo, moram vse še enkrat ponoviti. Odvezati se s sedeža, odpreti kabinjo in pokazati, kako bom potegnil ročico od padala. Seveda je v primeru, če se kaj pripeti.

Tudi pilot je že v kabinji. Vključij radio in lahko se pogovarjama. Kličte Tobruk. Javi se in dovolj vzlet. Pilot previdno zapeje na vzletno stezo.

»Da li ste spremni?« slišim v slušalkah. Odgovorjam z »da«

Zagrebska kronika

TISOČ NOVIH SREČNIH STANOVALECV. Te dni se je veliko število Zagrebčanov, ki so pretrpeli vse muke stanovanjske krize, vselilo v nova stanovanja. Tisoč družin je našlo novo bivališče, kar pomeni tudi večji življenjski polet, večjo delovno sposobnost in srečo v družini. Nova stanovanja grade še nadalje in bo jeseni nastanjenih zopet tisoč družin. V gradnji je še dva tisoč novih stanov.

POTREBEN TEČAJ. Avto-moto društvo v Zagrebu je pokrenilo potreben, toda brezplačen tečaj. Gre za voznike malih motociklov. Zamisel za prirejanje takih tečajev se je pojavila v pravem času, kajti malih motociklov je vedno več, vedno več pa je tudi nesreč na zagrebških ulicah.

REDNA ZVEZA Z VELESEJ-MOM. Uprava zagrebškega velesejstva je uvedla redno zvezo z lastnimi avtobusi med starim in novim velesejemom. Avtobusi odhajajo vsake pol ure, vožnja pa je za vse, ki prihajajo na velesejem poslovno, brezplačna.

PISMA uredništvu

Tovariš urednik,

aprila so naše politične organizacije privredile izlet šolo-obveznih otrok k Urhu. Tega izleta se je udeležilo 63 šolo-obveznih otrok, t. j. sinov in hčera partizanskih staršev. Te otroke je spremljalo tudi 11 odraslih članov organizacije ZB iz območja Poljsanske doline.

Takoj ob prihodu na Urha smo iskali upravnika, da bi nam dal potrebna pojasnila. Upravnik nismo našli in smo morali sami tolmačiti zgodovinske pomembnosti kraja. Po ogledu okolice smo vstopili v odprti prostor cerkvice, v kateri so razstavljeni dokumenti. Nudil se je takoj vtis, da so ti predmeti premalo zavarovani in da se vsemu temu posveča premalo pozornosti. Razstavljeni dokumenti so dostopni vsakomur brez kakršnegakoli nadziranja. Otroci in tudi odrasli so se po svoji volji dotikali predmetov in jih

premikali. V prostoru so bili razni ljudje.

Izgleda, da se to dogaja že delj časa. Predmeti so izpostavljeni možnostim poškodb ali celo uničenja. Nihče tega ne nadzoruje, nihče tu ne daje potrebnih pojasnil.

Ko smo imeli namen ogledati si se fotografije v desnem stranskem prostoru; je bila tam popolna tema. Prostor ni bil razsvetljen in sem moral sam, kakor tudi nekateri drugi, gledati fotografije le ob stalnem prižiganju vžgalic. V tem prostoru je tudi velik kip, ki pa je za žalost poškodovan, da ne trdim oskrujen. Manjka mu ena roka, na rokah so prsti polomljeni in opaziti je tudi druge poškodbe, kar ni prav nič čudno, če je dostopen vsakomur brez nadzorstva ali spremstva odgovornih ljudi.

Tudi v zgornjem prostoru muzeja je bil nered. Ob streljskih linah, kjer so nameščene strojnice, je bilo opaziti, kako je mladina brez nadzorstva

ropotala z orožjem in ga po stroje upravljal. V tem prostoru je tudi spominska knjižnica, ki je že delj časa polna. V njej je na zadnjih straneh napisanih več pripomb, da je želja obiskovalcev, da upravnik čimprej nabavi novo knjižo.

Z žalostnimi ugotovitvami smo se vrnili domov iz tega zgodovinskega kraja in se upravičeno spraševali, kdo je odgovoren za tako stanje pri Urhu in kdo bo nosil nadaljnje posledice, katere so ob takem stanju neizogibne. Tudi drugi obiskovalci so ob tej priložnosti izražali slične kritike.

Ker sem tudi jaz član organizacije ZB in bivši bорец NOB, so mi vsi dokumenti in zgodovinski kraji NOB dragoceni. Zato mislim, da se v dnevnem časopisu pove, da obiskovalci tega kraja želijo večjega reda in čista odgovornosti pri vzdrževanju zgodovinskih mest naše NOB.

Franc Galičič, Gorenja vas nad Škofjo Loko.

Poljudna psiko-biološka razprava

11

Marjan Kustura

O človekovi dejavnosti

Ta dan je bil proti svoji navadi nekam resnobe. da ne rečem melanholičen. Vtis sem imel, da ima vsem prijetnem kramljanju svoje misli bogve kje. C zirnno sem ga vprašal, če ga morda kaj teži, če mu nemara ni dobro.

Zamislil se je in mi nekaj časa ni odgovoril. Spošt-ljivo sem čakal. Končno je poklical natakarkarja: »Feliks, prinesite nama dva benediktinca!«

Ko sva dobila naročeno, se je nasmehnil in začel: »Deloma ste uganili, povedal vam bom. Ne morem reči, da bi me kaj težilo, tudi moje zdravje je v redu. Vendar mi je nekoliko nelagodno pri duši, zakaj tale kritika, ki sem jo pravkar oddal Feliksu, da jo odpošlje v uredništvo, je bila zadnja, ki sem jo v življenju napisal.«

»Kako to mislite?«

»Kakor sem rekel. In ne samo to. Povedal vam bom tudi, zakaj in kako sem dolga desetletja pisal glasbene kritike, kako sem prišel do svojega — reči smem —

mednarodnega slovesa. Povedal vam bom, zakaj si znameniti virtuoz, slavni pevci, prominentni dirigenti in pomembni komponisti izrezujejo moje kritike, se hvalljo, če jih ocenim dobro in jim je hudo če moje mnenje o njihovih dosežkih ni ugodno.«

»Toda, dragi gospod Stoner, zdí se mi, da je to vendar popolnoma jasno. Vaše veličansko znanje, vaše čudovito poznavanje glasbene literature...«

»Vem, vem.« me je prekinil, »toda o vsem tem bom še govoril. Najprej naj vam povem, kako je naneslo, da sem pravkar oddal svojo zadnjo kritiko. — Pet ali šest let bo tega, kar sem rekel direktorju lista, ki pišem zanj že desetletja, da bom napisal zadnjo črko tisti dan, ko bom dopolnil svoje sedemdeseto leto. Direktor, ki mi je bil vedno dober prijatelj, je verjetno mislil, da se šalim. Toda jaz sem mislil resno in oster sem dosleden. Jutri bom star sedemdeset let, sicer pa...«

Pogledal je na uro, »...sem jih že, kazalec na uri je prešel vertikalo, že je čez polnoči. Delo glasbenega kritika je dopolnjeno in zdaj se smem posvetiti edinemu predmetu, ki me resnično zanima, mojim metuljem.«

»Toda spoštovani mojster, saj vi ste vendar predvsem...«

»...glasbenik, mislite reči?« me je prekinil.

»Ker sem že enkrat začel, vam bom vso stvar povedal do konca. Morda se boste čudili, morda vas bo moje pripovedovanje razočaralo ali vam bo celo neprijetno. Pa bom le povedal vse, kar mi je pri duši, danes, ko sem — kot se temu reče — odložil pero. Toda zanesem se na vas, ki vas poznam kot poštenjaka — in povrh tega ste tudi inozemec — da boste spošto-

vali mojo prošnjo: ne govorite nikomur o tem, kar vam bom povedal, dokler sem živ. Če boste pa kdaj, ko me več ne bo, ne omenite mojega imena. Saj je potem vseeno... Morda pa le ne čisto.«

»Mislim, da niti ni potrebno,« sem mu zagotavljal, »da mi je vaša želja...«

»Vem in verjamem vam. Poslušajte.«

Povem vam, da sploh nisem muzikaličen; povem vam, da me glasba neskončno dolgočasi, ker je ne razumem. Povem vam, da mi je popolnoma vseeno, ali igra recimo Griegov klavirski koncert gospod N. iz Londona ali gospična M. iz Aten. Povem vam...«

Vzelo mi je sapa. Toliko da nisem skočil pokonci.

»Toda gospod Stoner, saj vi se norčujete iz menel Ves svet ve, da...«

»Pomirite se.« me je rahlo pokaral slavni kritik, »saj vendar nisva sama v kavarni. Poslušajte mirno naprej, čeprav vam morda ne bo vse takoj jasno. Saj sam dobro vem, kaj misli o meni svet, kakor pravite vi, toda to je popolnoma napačno. Kar sem vam povedal, je čista resnica. Cujte zgodbo mojega življenja in kmalu boste razumeli, zakaj in kako sem postal slaven kritik.«

Imel sem občutek, kot bi se bil gospod Stoner iznebil nekega predsodka in prebrodil nekdo zapreko. Odslej mu je govor tekel gladko in sproščeno.

»Bil sem fant kakih dvajsetih let, dopisnik za lokalno kroniko pri »Staru« v mestecu Niem, saj menda poznate to gnezdo. Kakih šestdeset ali osemdeset tisoč prebivalcev ima, tudi gledališče in celo opero, muzej, no, kakršne so pač take provincijske metropole. Pisal sem, kot rečeno, lokalno kroniko in sem ta posej jemal zelo resno. Slikovito sem vpletal drobce znanja, ki mi je ostalo iz gimnazijskih klopi. Na primer: ugledni meščan Jakob Bigl se »rača zvečer po ulici, kjer so pravkar kopali nove jarke za vodovodne cevi. V temi jarka ni videl in je »eveda padel vanj. Zlomil si je rebro. O tem pretresljivem dogodku sem napisal zanosen članek z veličastnim naslovom: »Quousque tandem!«

Dejavnost onkološke postaje PO SLOVENIJI ZA DAN MLADOSTI

Rak povzroča na Primorskem več težav kakor tuberkuloza — Največ obolel v rudarskih krajih in Idriji in Logu pod Mangartom

Onkološka postaja, ki ima svoj sedež v Sempetru in jo vodi dr. Majda Mackovšek-Peršič, je bila ustanovljena leta 1952 v Vipavi. Za njeno ustanovitve se je zavzemala medicinska fakulteta v Ljubljani. Onkološki inštitut je namreč prišel po študiju rakastih obolenj do zaključka, da je treba deloma decentralizirati njegovo dejavnost, kajti s tem bi dobili tudi več možnosti za hitreje odkrivanje bolezni, za zdravljenje in za nadzorstvo nad bolniki. Tako je postalo ustanoviti onkološke postaje v Vipavi pred petimi leti so se začeli zanimati za to bolezen.

Z zdravstvenimi predavanji, širjenjem zdravstvene prosvete ter s psihično rehabilitacijo je dosegla onkološka postaja zadovoljive uspehe. Doselej so pregledali že nad 8.000 oseb in ugotovili, da v goriskem okraju boluje za rakom 750 ljudi. Naj-

več jih ima raka na koži, materničnem vratu, prsih, želodcu in pljučih. Največ boleznij, in sicer na želodcu in pljučih, so ugotovili v Idriji in Logu pod Mangartom, kjer sta rudnika živega srebra in svinca. Po mnenju dr. Peršičeve je treba iskate vzroke prav v tem. V koparskem okraju je nekoliko več raka na koži zaradi močnejše pripeke sonca. Sicer pa moramo pripomniti, da onkološka postaja v Gorici ni znanstvena ustanova, ki naj bi raziskovala vzroke o nastanku raka, ampak le posreduje svoje ugotovitve in zapažanja onkološkemu inštitutu.

Vzrok smrti v lanskem letu so predvsem boleznij srca in žil, na drugem mestu pa je že rak, saj je nad 10% vseh umrlih moških umrlo za rakom, žensk pa celo nad 11 odstotkov. Umrljivost za rakastimi boleznij je za okrog 4% višja kot za tuberkulozo. Borba proti raku pa je mnogo težja. Zaenkrat je edina preventivna zgodnja diagnostika oziroma odkrivanje bolezni, razen zaščitnih ukrepov, ki jih bo treba podvzeti v Idriji, kot je to razvidno iz predlogov, ki jih je predložila onkološka postaja z ozirom na rakasta obolenja v razpravo okrajnemu svetu za zdravstvo.

Razveseljivo je dejstvo, da prihajajo na onkološko postajo ljudje vse bolj na lastno pobudo, deloma pa jih pošiljajo tudi terenski zdravniki in ustanove. Precejšen del oseb, ki jih tu pregledajo, boluje za kako drugo boleznijo ali so celo zdravi, vendar je prav, da se dajo pregledati. Paciente, pri katerih ugotovijo rakasta obolenja, pošiljajo na zdravljenje v onkološki inštitut v Ljubljano, sami zdravijo le manjše ranice na dosegljivih mestih.

Največ truda in naporov vlagajo onkološke postaje v nadzorovanje bolnikov, ki so se zdravili za rakastimi boleznij in živijo na področju goriskega, koprskega in deloma bujskega

okrajja. Bolnike pregledujejo vsake tri mesece v Kobaridu, Tolminu, Kanalu, Novi Gorici, Sempetru, Komnu, Vipavi, Postojni, Sežani, Ilirski Bistrici, Herpeljah in Kopru.

Z ustanovitvijo onkološke postaje v Gorici je stopila tudi naša republika na pot držav, kjer so specialni inštituti za tovrstne bolezni povezani prek specialnih dispanzerjev s teronom. Z ozirom na pomembnost te ustanove bi priporočali pristojnim organom, da bi za onkološko postajo v Gorici prekrbelj ustrežnejše prostore in ji omogočili nabavo primerne opreme, instrumentarija itd. Nujno bi potrebovali tudi medicinsko sestro, ki bi pomagala pri pregledovanju pacientov na postaji in v terenskih ambulantah. Razen tega bi lahko skrbela za patronažno službo na domovih obolelih in pomagala zdravniku pri širjenju zdravstvene prosvete. Če bi nudili postaji večje materialno in moralno pomoč, bi ta prav gotovo dosegla večji učinek zdravljenja, kar bi vplivalo na podaljšanje življenja pacientov, ki bojujejo za to boleznijo. Za ustanovo, v kateri delata le dve honorarni moči, katerih glavna dejavnost je usmerjena na drugo področje, je to kaj težka naloga. J. P.

»Ne čakajmo na nesrečo«

Pred kratkim smo objavili pod gorilnim naslovom članek iz Hrastnika, v katerem je naš dopisnik poročal, da nad 100 let stari hrastniški železniški podvozi že ogrožajo ljudi in da jih je treba čimprej popraviti. Sedaj pa je lahko napovedano, da je železniško transportno podjetje popravilo najbolj prometne podvoze pri hrastniškem gostišču. Zasadje. Vendar je železniško transportno podjetje pri tem pozabilo še na druga dva hrastniška železniška podvoza, ki sta prav tako potrebna popravila, predvsem tisti pri železniški postaji.

Ze lani je komunalna uprava hrastniške občine zaprosila železniško upravo za dovoljenje za posek nekaterih starih dreves, ki rastejo na njenem zemljišču. Tega dovoljenja pa do danes še niso dobili. Čeprav drevesa zadržujejo cestni razgled in niso krajši prav nič v okras. Sedaj sicer ni več čas za sečnjo, kljub temu pa bi bilo železi, da bi občina dobila dovoljenje za posek vsaj do zime. L.H.

Nevarna hiša in pozabljeni stanovalci

V živem nasprotju z bujnim zelenjem in romantičnim imenom Ceste v Zelenu log je stara vegasta in dokaj nadložna hiša šte. 5.

Ko se ji približaj na nekaj korakov, ti udari v nos neprijet-

ni roj muh v hiši, kamor pridejo še drugi gostje — miši in podgane, ki zlasti ponoči »kratkotrajno« stanovalce.

Razpadajoča hiša nima lastnika. Niha, če nekaj let ne skrbi za njeno vzdrževanje. Toda, saj

Takole se dan za dnem igrajo otroci ob odprti greznici

ten vonj. Kmalu se lahko prebrca, da se ta hiša iz odprte greznice in luknje s kupi nesnage, ned katero se veselo sprejavajo muhe, saj jim tega nihče ne brani. V to greznico se steka vsa nesnaga, saj stranišče upravnice ni, ali pa se tako neuporabeno imenjuje prostor, v katerega silijo dan z vseh strani in ki ga uporabljajo vse stranke.

Tudi lesene stopnice so sumljivo nagnjene, se vdirajo in pri vsakem koraku točeja zaskripujejo. Del hiše se je že zrušil. O ometu na mnogih mestih ni več sledu. V večini sob ni peči, da je mraz, ki uhaja pozimi skozi reže, še huši. In v tej hiši je sedem strank, so otroci, večidel še majhni, ki se dan za dnem igrajo okrog odprte greznice. Oni dan je en in polletni Danilo celo pavel v jama in so ga zadnji hip privlekli na dan. Neprijeten vonj, ki se širi iz greznice, pa je tolikšen, da ne morejo stranke odprati oken, tako, da o zrachenju stanovanj in higieni tu sploh ne more biti govora.

Ta hiša, ki daje stredo sedmim družinam, res ni več neznanca v raznih uradih in njihovih arhivih. Tako je posebna komisija gradbene in sanitarne inšpekcije pregledovala hišo že leta in ugotovila, da so vse stranke v njej stalno življenjsko ogrožene in je nujno potrebno porušiti hišo. Lesene dele bi morali ob tej priložnosti zažgati, ker so že vsi prepereli. Toda ta ugotovitev je ostala brez odziva. Se naprej se početi spreletavajo

roj muh v hiši, kamor pridejo še drugi gostje — miši in podgane, ki zlasti ponoči »kratkotrajno« stanovalce.

Razpadajoča hiša nima lastnika. Niha, če nekaj let ne skrbi za njeno vzdrževanje. Toda, saj

roj muh v hiši, kamor pridejo še drugi gostje — miši in podgane, ki zlasti ponoči »kratkotrajno« stanovalce.

roj muh v hiši, kamor pridejo še drugi gostje — miši in podgane, ki zlasti ponoči »kratkotrajno« stanovalce.

roj muh v hiši, kamor pridejo še drugi gostje — miši in podgane, ki zlasti ponoči »kratkotrajno« stanovalce.

roj muh v hiši, kamor pridejo še drugi gostje — miši in podgane, ki zlasti ponoči »kratkotrajno« stanovalce.

Od BILIZU in DALEC

V Zagrebu so gostovali

Te dni je gostoval pevski zbor primorskih študentov »Vinko Vodopivec« v Zagrebu. In sicer v okviru XI. študentskega festivala. Primorski študenti so v Radniškem domu izvajali pesmi v 9 jezikih. Poleg dosedanjih so uvrstili v program tudi nekaj novih. Poslušali so z navdušenjem in skajnem naglavljanjem izvajala pevcev. Navdušenje je bilo tolikšno, da so morali zapeti celo nekaj več pesmi, kot jih je bilo v programu. Tako je sprejema, kot so ga doživeli, vsekakor niso pričakovali. Po koncertu je priredila študentska organizacija v Zagrebu dobil tehno priznanje in novo zagodjenje za svoje poštovno delo.

Nova sušilnica za hmelj

Kmetijska zadruga v Letušu namerava letos graditi novo sušilnico za hmelj, pri kateri naj bi bila tudi skladišča in upravni prostori. Prebivalci Letuša pa si želijo, da bi čimprej dobili tudi elektriko napeljevanje. Sami so zbrali že za nad milijon sredstev in pripravili sodelovati s prostovoljnimi delom.

Teden čistoče v Postojni

Na zadnji seji občinskega odbora SZDL v Postojni so izvolili poseben odbor, ki bo pripravil poseben načrt za razna čiščenja v Tednu čistoče. Ker so v tem odboru zastopniki različnih organizacij, je upati, da bo akcija uspešna, prenešati pa jo bo treba tudi na vasi, predvsem na tiste, kjer v snagi zelo zaostajajo. Čeprav je Postojna turistični kraj, je po ulicah še vedno najti marsikaj nepotrebnega, zato upajmo, da Tedna čistoče ne bodo prireditelji zmanj. Da bi bilo delo učinkovito uspešno, nameravajo sklicati tudi množični sestanki za člane Socialistične zveze, na katerem bodo razpravljali o čistoči.

Bokalce

Te dni so obiskali dom onemoglih in Bokalcih pevci in orkester kulturno-prosvetnega društva PTT iz Ljubljane in priredili tamkajšnjim oskrbovancem lep koncert. Najprej je zaigral orkester nekaj lepih skladb, nato pa so zapeli pevci in pevke več partizanskih in narodnih pesmi. Za slovo so zapeli v spremstvu orkestra še lepo skladbo, ki je bila vsem na moč všeč. Oskrbovanci so gostom za njihova izvajanja zelo hvaležni in se jim za to obisk najlepše zahvaljujejo.

Vesti iz Kranja

Te dni je bila v Kranju okrajna skupščina Zveze vojaških invalidov. Iz izbranih poročil in razprave posnemamo, da je imela zveza od zadnje skupščine precejšnje uspehe. Velik poudarek so dali na skupščini reševanju nalog in problemov s članstvom. Posebna pozornost je bila posvečena tudi socialni zdravstveni zaščiti članstva, kater je zlasti velike važnosti vprašanje prekvilificacije in zaposlitve invalidov.

Se vedno prihajajo dopisi o pripravah in prireditvah v počastitev Dneva mladosti. Tako nam iz Domžalske občine poročajo, da je pripravila mladina ob sodelovanju številnih organizacij in društev mladinski festival, ki se je začel že 18. maja. V počastitev Dneva mladosti pa je bil že 12. maja v Moravčah mladinski zbor s pestrim kulturnim sporedom.

Young festival se je začel z uprizoritvijo »Otroške tragedije« v Ihanu, ki jo je pripravila tamkajšnja »Svoboda«. V nedeljo je bilo v Domžalah slovesno razvije mladinskega prapro, razne športne prireditve in »Studentski večer«. Včeraj zvečer so nastopili mladinski pevski zbori domžalskih sol in orkester, danes pa bodo igralci ihanske »Svobode« ponovili »Otroško tragedijo« v Domžalah. Jutri je na sporedu spet koncert pionirjev in cicibanov. Na predvečer praznika bo v Godobenem domu v Domžalah svetlana akademija v počastitev rojstnega dne maršala Tita. Na sam Dan mladosti bo na strelišču v Področju stroške tekmovanje z zračno in vojaško puško, in Lukovici pa pestra glasbeno revija »Mladina in pesmi in ples«. Tu bodo nastopile razne folklorne skupine, pevski zbori itd. Zvečer se bodo igralci »Svobode« iz Radomej predstavili z igro »Volkodlak«. Naslednji dan bodo na stadionu

razna športna tekmovanja. Člani »Partizana« iz Domžal pa bodo priredili akademijo v Ihanu. Igralci iz Lukovice bodo gostovali v Blagovici z »Dekletom iz Trente«, člani »Svobode« iz Vira pa v Domžalah z igro »Logaritmi in ljubezen«.

Mladinski festival bodo, za vsaj 2 junija z množičnim

Festoijski pionirji so te dni obiskali vojske tamkajšnje garnizije. Ti so jim razkazali svoje vojašnice in lepo opremljene kabine, kar vidite tudi na sliki.

telovadnim nastopom »Partizana« iz Domžal. Poleg naštetih pa pripravljajo še več drugih prireditev, ki bodo — po pripravih sodeč — prav gotovo

dobro uspele. Nedvomno bodo prireditve ob mladinskem festivalu med letošnjimi najbolj privlačnimi prireditvami v Domžalah in okolici.

V novomeškem okraju

Mladina novomeškega okraja se bo udeležila velikega zleta

bratstva in enotnosti v Bihacu. Taborniki iz novomeškega okraja bodo že 22. maja postavili v Bihacu okrog 100 šotorov, kjer bo prebivalo okrog 600 udeležencev iz novomeškega okraja. Izlet pripravila »Partizana« v Bihac pa bodo potovali skozi Belo krajino, Kordun, Liko in Bosansko krajino — področja, znana iz NOB. Udeležba na zletu v Bihac bo največja okrajna prireditev v okviru Dneva mladosti. Tako številna udeležba je pred skupnega dela vseh organizacij pod vodstvom »Partizana«. Seveda bo poleg tega v novomeškem okraju v počastitev Dneva mladosti še vrsta drugih prireditev.

Na Rakeku

Domala po vsej Notranjski se prav tako pridno pripravljajo. Mladina na Rakeku se je ob podpori drugih lepo pripravila, saj so na vrsti razne prireditve kar ves teden. Zlasti lepa se pripravljajo cicibani za sprejem v pionirsko organizacijo. Pri teh pripravah jim pridno pomagajo tudi vzgojitelji. Dan pred praznikom bodo na sporedu sahovska tekmovanja, tekmovanja otrok s skiroji in malimi koleci itd. Zvečer bo svetlana akademija, na kateri bodo sodelovali pionirji, mladinci in mladinski aktiv tovarne »Tisa«. Po zaslugi Društva prijateljev mladine, kmetijske zadruga na Uncu. Ljudske mladine in Zveze borcev jih bodo pogostili. Na sam praznik bo šla v mladinu v Skočjan, kjer bo preživela prav gotovo lep dan v prosti naravi. Poleg naštetega bo na sporedu še več športnih in drugih prireditev, s katerimi bo mladina na Rakeku dostojno proslavila Dan mladosti. J. M.

V šoštanjki občini

Tudi v šoštanjki občini so priprave za Dan mladosti dokaj obsežne. Tako bodo v Smartnem

Sezonskim delavcem več pozornosti

Na Kočevsko pride vsako leto v poletnih mesecih precej sezonskih delavcev. Največ se jih zaposli pri kmetijsko-gozdarskem posvetu v Kočevju, gradbenem podjetju »Zidar« pa tudi drugod. Z redkimi izjemami so ti delavci večinoma brez kvalifikacij. Zaradi sezonske zaposlitve pa tudi ne kažejo toliko zanimanja za delo, kot stalno zaposleni delavci. Ti ljudje tudi ne poznajo težav podjetij, pri katerih se zaposlijo in jim je edini cilj le zaslužek.

Pogoj za življenje teh delavcev niso najboljši. Nekaj se jih hrani v menzah in kuhinjah, pretežna večina pa si kuha sama, ker misli, da na ta način največ prihrani. Marsikje pa so tudi razmere take, da si morajo kuhati sami. Slaba prehrana in drugi nezadostni življenjski pogoji vplivajo da storilnost ni takšna, kakršno bi bilo pričakovati. V pripravah na kongres delavskih svetov, so v nekaterih podjetjih kočevskega okraja o tem že razpravljali. Prav je tudi, da bo na kongresu o tem razpravljala posebna komisija, saj gre za ljudi, ki so našemu gospodarstvu v poletnih mesecih potrebni in mnogokrat tudi zelo koristni. Čas pa je, da se

● Vsak četrtek novi TT, v Ljubljani že v sredo popoldne

DELO KRAJEVNIH ODBOROV

V občini Radlje ob Dravi so se ponekod lepo uveljavili

V občini Radlje ob Dravi so ustanovili krajevne odbore za področje Vuhreda, Vuzenice, Mutte, Gortine, Pernic, Primoža na Pohorju, Planine na Pohorju in Radelj ob Dravi. Pri svojem delu so se krajevni odbori dobro uveljavili kot pomožni organi občinskega ljudskega odbora za zvezo s krajevno skupnostjo oziroma z zvezo s krajevno skupnostjo. Tako so se krajevni odbori razvili hkrati v družbene organe za samostojno upravljanje lokalnih zadev oziroma krajevnih družbenih skupnosti.

Med najmarljivejše krajevne odbore spada odbor v Primožu na Pohorju, ki uspešno rešuje težave svojega kraja. Pomagal je občinskemu ljudskemu odboru v Radljah pri popravilu cest, gradnji krajevnih družbenih skupnosti, novega šolskega posopja itd. Uspešno sta se uveljavila tudi krajevna odbora v Vuzenici in na Muti, ki sta mnogo storila pri reševanju raznih komunalnih zadev, kot popravilo cest, vodovoda, gradnji stanovanj, gradnji zobne in splošne ambulante.

Zadovoljivo dela tudi krajevni odbor v Pernicah, ki obsega malo in raztegnjeno hribovsko področje brez strnjenege naselja. Tako je ta krajevni odbor uspešno rešil večdesletni problem obneje vozne ceste, ki so jo prebivalci izgubili ob doletitvi meje v prid Avstriji. S prispevki gozdnega sklada in prizadevanj krajevnega odbora so zgradili novo cesto v dolžini 1,5 kilometra. Sedaj se

zavedajo prebivalci Pernic potegujejo za dokončno elektrifikacijo svojega kraja.

Krajevni odbor Gortina je pomagal občinskemu ljudskemu odboru pri reševanju težav z vodovodom, elektrifikacijo in popravilu novozgrajenega poslopja osnovne šole. Manj aktivna sta krajevna odbora v Vuhredu in Radljah ob Dravi. Malo razumevanja in pomoči občinskemu ljudskemu odboru pa je nudil krajevni odbor na Planini na Pohorju, ki v letu 1956 ni imel nobene seje. To je zelo neodgovorno, saj na Planini gradijo poslopje nove osnovne šole, še nimajo dokončane elektrifikacije in podobno. Za gradnjo šole ima zasluge predsednik šolskega odbora, medtem ko je ostalo delo prepuščeno občini. M. K.

GLAVNI ODBOR RDEČEGA KRIŽA SLOVENIJE ZREBNA LISTA

Table with 4 columns: Srečke končnicami, Srečke končnicami, Srečke končnicami, Srečke končnicami. Rows list various amounts and their corresponding ticket numbers.

Izrebranih dobitkov denarne loterije, katere žrebanje je bilo 19. maja 1957 v Ljubljani

Izrebranih je bilo 84.219 dobitkov in 3 premije v skupni vrednosti 12.240.000 din.

Stevilke z znakom * so zadele vezani dobitki.

Dobitke bodo izplačevalo do vključno 60.000 din vse pošte v LR Sloveniji, in sicer brez kakršnih koli odločkov.

Pošte bodo izplačevali dobitke le po uradni zrebni listi. Izplačevanje bo trajalo dva meseca po žrebanju, do vštete 26. julija 1957. Po tem roku dobitki zapadejo.

Premije in dobitke od 60.000 dinarjev naprej pa bo izplačal v istem roku Glavni odbor Rdečega križa Slovenije, Ljubljana, Resljeva cesta 18.

»Tovariš doktor, nujno...«

Odkar so uvedli v zdravstvenih domovih dežurno službo, imajo ljudje v nujnih primerih zdravnika vedno blizu. Nekateri pa ta ukrep nekako še niso doživeli. Zdravniki ob vsaki noči tiri tudi za razne malenkosti. O tem nam pričata tudi naslednji zgodbi iz ene izmed ljubljanskih občin.

Kazalci na umu je pomikal proti trem. Dežurni zdravnik je bil pravkar umival roke, saj se je vrnil s tem, kar je zdravnik težko bolega pacienta. Dežurna sestra je zaspala sedela pri telefonu. Tišino je pretrgal zvonec.

»Tu zdravstveni dom, se je odvalila sestra...« Skumaj je odložila slušalko, je sporečila zdravniku, da je primer nujen in da bo na kongresu o tem razpravljala posebna komisija, saj gre za ljudi, ki so našemu gospodarstvu v poletnih mesecih potrebni in mnogokrat tudi zelo koristni. Čas pa je, da se

»Oh, tovariš doktor, zob me boli!« Je odvrnila žena, sedela v postelji in zavila v ruto.

»In zaradi tega ste me klicali sredi noči?« Je odvrnil zdravnik.

»Ko pa ne morem spati, ker me zob tako močno boli!«

Isti zdravnik je doživel nekaj dni pozneje, ko je spet med posetniki zdravnika in danes je bil v postelji in spet dejal, da je zdravnikova pomoč nujna. Tako se je zdravnik odpravil v hišo oddaljenega vasi, kjer so ga že čakali. V nizki, zatohli kmetčki sobi je ležal v postelji star možak. Bila ga je sama kost in koža. Težko je dihal in je bil vseh vrst in oblik gledale prispelega zdravniku. Tiho in boječe je spregovoril: »Dve leti sem vas čakal in sedaj ste prišli!« Zdravnik je pogledal po prisotnih in iskal odgovora na starcevo izjavo. Pregledal je starca in ugotovil, da je v njegovem življenju in ta poziv je bil spet nujen. Nujen je bil morda za toliko, da je moral zdravnik starcu tako rekoč zarisati trudne oči.

Oha primera pričata, kako lahko kmetični so nekateri ljudje, ki izkazujejo zdravnik in jih kličejo za vsako malenkost tudi sredi noči. Upravi zdravstvenih domov naj bi take obiske zaračunavali, in ko je tako homo morda zmanjšal take primere. vk.

301 dom in družino

Igralni kotiček našega otroka

Otroška doba je doba igre in radosti. Igra zadovoljuje otrokove želje in težnje. Mnoge od njih so praktično neuresničljive, vendar v igri ima otrok to možnost, da jih uresniči. Zato igra na otroka tudi v mentalno-higijenskem oziru ugodno vpliva, ker pridejo v njej do izraza razne otrokove notranje čustvene napetosti, ki se v igro sproščajo. Mnogi neprijetni doživljaji, strah, razne skrbi želje, najdejo v igri sprostitve. Izkušnje moderne psihologije so pokazala, da igra, ki pomirjevalno vpliva na otroka in do katere

na, bo skrbna mati le našla majhen prostor, kjer se bo otrok počutil varnega ter se nemoteno gibal. Posebnega prostora otrok do 2 let ne potrebuje, ker mu je prostor za igranje povsod, v kuhinji, jedilnici, dvorišču, celo shrambi in kopalnici, kjerkoli je v tistem času otrokova mati. Drugače je to z otroki od 3 let naprej. Njihov duševni in telesni razvoj zahtevata svojevrstne igre, prostor in njihovi duševni stopnji primerne igrače. Ob lepem vremenu določimo tak prostor zunaj. Tudi na velikost je treba pazi-

veče po sobi n. pr. gumijasto račko, medvedka ki piska itd. Z 2 letoma se otrok rad guga, igra z majhno žogo, razne igrače, katere lahko vleče, itd. S 3 in 4 leti se pri otroku dobro razvije občutek gotovosti, tako, da lahko vozi tricikel, skiro, sam sestavlja razne predmete, lukte z različnimi oblekami, papir in barvice (najboljši so debeli čopiči in nestrupene vodne barve) itd.

Sele s 5 in 6 leti se lahko igra s predmeti, ki zahtevajo spretnost prstov. Izrezovanje in lepjenje, izdelki iz lesa, gline itd. Otroka 6 let ne bodo več zanimale kocke, s katerimi se je igral pred dvema letoma. Igrače, ki jih ne potrebuje več naj pokloni mlajšim otrokom.

Ce nam je uspelo urediti tak igralni kotiček za našega otroka moramo si zapomniti tudi to: Igralni kotiček ne sme postati kot, kamor bi postavili otroka, če ga kaznujemo. Otroka naj bo v njem, kadar sam čuti potrebo. Ne smemo pa absolut-

no vztrajati na tem, da se mora odslej igrati samo v tem kotu. Cim starejši postaja otrok, čuti tudi potrebo po igralnih prijateljih.

Pri igri pustimo našemu otroku svobodo. Dobro pa je če včasih otroka neopazno opazujemo pri igri. Mnogokrat bodo starši odkrili pri otroku nekaj takega, kar drugače ne bi opazili.

Igro danes tudi drugod po svetu uporabljajo psihologi kot igralno terapijo za zdravljenje raznih duševnih motenj, če imajo psihičen izvor.

Dr. Božidar Markovič je v svoji knjigi »Pot v srečno življenje« napisal sledeče: »Pri igri se razkrijejo vse tiste napake, ki so jih starši vede ali nevede povzročili v značaju otroka, pri igri pokaže otrok svoj temperament, nagnjenja, čustva in značaj. Lahko trdimo, da je igra v zgodnjem detinstvu šola življenja, vendar pa ta šola, v kateri bi mati morala biti učiteljica, navadno nima učitelja.« Slavica Pogačnik-Toličič

Ali niso ljubki trojčki iz Opl. otlice s katerimi smo vas seznanili na zadnji družinski strani

ima otrok sam dober odnos, vpliva terapevtsko na nervoznega otroka.

Igra pomeni otroku isto, kar odraslemu delo. Razen opazovanja psihologov so potrdila, da so v kasnejšem življenju odpornejši in osebnostno uredenjši tisti, ki so se v svojem otroštvu pravilno razvijali z igro. Z njo otrok zbira dragocene izkušnje za poznejše delo. Če opazujemo 3-letnega otroka kako mesi iz blata petičice, vidimo, da jih mesi z isto vnenjo kot njegova mamica. Popolnoma nepravilno je, če starši otroka, ki se igra, kregajo: »Kako si ves umazan od blata. Takoj v kopalnico. Da te ne vidim več v tem blatu.« Starši niti ne slutijo, koliko so v otrokovi duševnosti podri in kako so otroka odčutili od sebe. Nekateri otroci trčijo stalno na taka nerazumevanja s strani staršev. Nikjer se ne morejo mirno in nemoteno igrati. Če se igrajo v kuhinji se huduje mati: »Pezelji, Tonček, komaj sem pospravila mizo, je že papčakava. Tudi kocke in avtomobil odnesi v predsobo.«

»Molca, le kje naj postavim kosilo? Fureke, košarice in te umazane čunje, vse je na mizi.« Tako skoraj vsak dan vzdihuje jejo matere. Res je, da jih vznemirja nered, ki ga povzročijo otroci. Toda v tem primeru moramo biti pravi: Naš otrok lahko drži red samo takrat, če ima nek stalen prostor, za svoje igrače in igre. Kljub temu, da so mnoga stanovanja majh-

ti. Brž ko otrok shodi, zahteva večji prostor.

Drugače pa je z igralnim kotičkom v stanovanju. V današnji stanovanjski stiski ne moremo otroku nuditi posebne sobe. Lahko pa mu v slehernem stanovanju uredimo majhen kotiček. To bo koristno tudi za starše, še bolj pa bodo ustregli otroku. Vsi otroci si žele nek prostor, v katerem bi bili sami, neopazovani od odraslih. Igralni kotiček otroka naj bo na svetlem mestu. Najcenejši igralni kotiček dobimo, če potegnemo zavese (iz cenenejšega rožnatega blaga) posevno v trikotniku od ene do druge stene. Omejitev igralnega kotička naj malo presega velikost otroka, mora pa biti kljub temu dovolj nizka, da lahko starši vidijo otroka pri delu, oziroma igri.

Iz praznih skateli iz lepene sestavimo poličke tako, da je vsaka igrača na svojem mestu. Če so igrače v zabojih ali košaricah jih mora otrok vse premetati, da dobi tisto, ki ga zanima. Tudi sam se bo na ta način navadil na red. Po nekaj letih se nam bo v takih kotičkih nabralo mnogo igrač. Opazili bomo, da se otrok za nekatere ne bo več zanimal. To pomeni, da je otrok tem igračam duševno prerasel. Tudi igrače se razlikujejo po otrokovi starosti:

1-leten otrok potrebuje igrače, ki krepijo mišice rok, nog in hrbta. Dama mu velike kocke, razne predmete, ki ropotajo, razne živali, ki jih lahko

Deklicam na uho

Ko sem v ponedeljek zjutraj zavila na glavno cesto, ste prihitele mimo. Po svečanih oblekah in rdečih nageljnih sem vas spoznala. Bile ste maturantke. Velik dogodek je bil za vas ta zadnji dan šole, mnogo večji kot za vaše tovarnice. Po žensko mislim, namreč, kako dolgo že ste se veselite tega dne in premišljevate kako se boste oblekle za to svečanost. Nikar ne tajite, saj to je popolnoma razumljivo, mlade ste in prav je, da ste rade tudi lepo oblečene.

Pa vendar me je nekaj zbudilo v oči in to bi vam rada povedala. Razumite me prav, ni očitek, ampak prijateljski nasvet, nasvet starejših tovarišic, ki vam hoče dobro. Bile ste ljubke, že mladost vas delala take, toda nekaj me je motilo na vas. Motilo me je prav to, da ste pozabile (moram reči, da ne vse) prav na to, da ste mlade, na to, da ste mora osemnajstletno dekle obleči drugače kot odrasla ženska. V Ameriki izdajajo posebne modne časopise za dekleta vaših let in tudi v drugih deželah ima vsak modni časopis, ki nekaj velja vsaj eno stran posvečeno mladim deklicam.

Kaj je bilo narobe? Vaša krila so bila predolga. Zgoraj ste izgledale mlade, spodaj pa — ne zamerite mi — stare.

Kompromis je vedno slaba stvar in obleke nekaj nad gležnji že nekaj časa niso več v modi. Večerna — ali če hočete svečana obleka — je dolga ali pa kratka. Stopite pred ogledalo in se pogledajte. Potem pa se vsedite in skrajšajte vašo današnjo svečano obleko za pet do deset centimetrov. Samo poskusite! Nato pa stopite spet pred ogledalo in videte boste različno. Prepričana sem, da boste same s seboj zadovoljive. Kako drugače bodo izgledala vaša široka bela, rožnata, svetlo modra, zelenkasta in črna krila, če bodo krajša.

Ako imamo rastlino s enim vrhom ji pustimo pet nastavkov cvetja. Več nastavkov ni priporočljivo pustiti, ker bi zgornji plodovi ne dozoreli. Konec avgusta ali začetek septembra

Ne pozabite nikoli, da imate osemnajst let!

Delo na vrtu v maju

Sele v maju pravzaprav začnejo saditi mlade rastline iz toplih grede na vrtni gredice. V začetku meseca presadimo že lahko karfiolo, ohrovt, zgodnje zelje, zeleno in por. Paradižnike pa presadimo po 20. maju. Paprike ta mesec še ne sadimo na prosto.

Za paradižnike mora biti zemlja dobro gnojena. Ko kupujemo mlade rastline, moramo kupiti kratke in z debelimi stebli, ker le take bodo rodile mnogo in lepega sadu. Paradižnikova gredica mora biti na prostoru, kjer sije sonce od jutra do večera, da bodo plodovi sadijki in rdeči.

Na gredici izkopljemo jamice v razdalji 60 cm, zasadimo poleg jamice kol visok 1,20 m do 1,50 m, nasujemo vanjo dobrega komposta in postavimo v jamico paradižnik. Okrog in okrog rastline, toda ne na korenine, nasujemo preperel gnoj in pokrijemo z zemljo. Paradižnike moramo saditi globoko, da napravijo mnogo korenin, ki bodo močno srkale hrano iz zemlje.

Ko je rastlina vsajena, jo privežimo rahlo na kol, močno zalijemo in jo pustimo nekaj dni, da se dobro ukorenini. Med tem časom je ni treba zalivati. Ko se je dobro ukoreninila, jo takoj škropimo z 1 odstotno bordsko juho proti glivičnim boleznim.

Vedno bolj se pojavlja pri nas neka glivična bolezen, ki napada tudi krompir. Paradižnikovo listje se zavije in sveži kot bi bilo posuto z zlatim prahom. Plodovi take rastline zaostanejo v razvoju, pozneje dobe črna madeže, ki se večajo in tam kjer je madež, se plod ne razvija, ampak raste le enostransko.

Škropiti moramo dva do trikrat v presledkih enega tedna. Vsakih štirinajst dni, pozneje pa vsak teden moramo vse paradižnike pregledati in v pazduhah listov odščitati nove poganjke. Navadno pustimo vsaki rastlini le po en vrh. Pustimo pa tudi po dva, če je zemlja dovolj močna, da bodo plodovi na obeh vrhovih lepi, zdravi in veliki.

Ako imamo rastlino s enim vrhom ji pustimo pet nastavkov cvetja. Več nastavkov ni priporočljivo pustiti, ker bi zgornji plodovi ne dozoreli. Konec avgusta ali začetek septembra

rastlini še odščitamo vrh, da ne raste po nepotrebnem v višino.

Sedaj moramo okopati tudi že grah in mu postaviti zatife, po katerem se ovija. Preden začne cveteti ga moramo dobro posuti s pantakanom ali lindane praškom.

Letos že leta v večjih množinah kakor prejšnja leta tudi kapusov belin. Zato je važno, da posujemo z lindane praškom vse

mlade rastline zelja in ohrovta.

Ko se bo krompir zopet obrastel in opomogel po zadnjem hudem mrazu, ga bomo osuli, zemljo pa vsjo potresli z 2% lindane praškom zoper kloradskega hrošča.

Ce mraz krompir pomori, pravi ljudski pregovor, da je treba pripraviti dve kleti, namesto ene, toliko bo prideka. Zato pa ga moramo pravočasno čuvati pred uničenjem kloradskega hrošča.

DESET MINUT RITMIČNIH VAJ

Lep, prelep dan je danes. Zaključila si svoje delo v uradu in se odpravljáš domov. Ko hitiš domov po živahnih ulicah, te sonce tako močno greje, da ti je toplejša obleka kar odveč. Nekaj nameravaš in misel na tisto je vzrok, da smehljaš kar noče s tvojeoga obraza. Prišla si domov. Takoj, ko odložiš zimski plašč, odpreš vrata svoje omare in sežeš po svojem lepem sivomodrem kostimu. Jeseni te je šešla šivilja in prilaga se ti kot ulit. Samo nekajkrat si ga jeseni oblekla. Pomerjaš ga. Kaj pa je to? Kaj ne moreš zapeti krila? Vedno znova poskušáš, nato pa globoko vdihneš in — posreči se ti. Stopiš pred ogledalo in se kritično ogleduješ. Obrataš se sem in tja, na levo in desno. Kako je to mogoče, da ti je kostim tako tesen? Saj v njem kar težko dihaš in se neprijetno počutiš. Ah, zredila si se. Sicer samo nekaj kilogramov, vendar dovolj, da ti tvoj lepi kostim ne pristaja tako kot si želiš. Seveda, pretekle mesece si se prav malo gibala. Morda si tudi prav pridno posegala po tistih hrustajočih, s čokolado oblitih vanilijevih kekših in napolitankah? In tvoje večerje? Ni se ti ljubilo ven v mrak, mešlo in mraz, pa si jih raje pripravila kar sama, seveda boljše in obilnejše kot jih je vajen tvoj želodec. Nočem da sedaj gledaš tako zlovoljno, saj si lahko pomagaš. Zrtnuj samo deset minut vsako jutro, ampak res vsako jutro pa se boš

v treh tednih znebila vse odvečne maščobe. Kar hitro začniva! 1. vaja, ki te bo naredila tanjšo v pasu:

Stoj razkoračena, roke skleni na tilniku. Nagni se — desno stran, čim globlje se moreš. Isto ponovi tudi v levo stran.

2. vaja, ki ti bo pobrala maščobo z bokov:

Stoj vzravnan in odroč. Dvigni levo koleno čim višje možno, stopalo noge iztegni navzdol. Zaokrenj koleno leve noge v levo stran tako, da se s prsti leve noge dotikaš kolena desne noge. Iztegni levo nogo. Isto ponovi z desno nogo. Vajo izvajaj čisto počasi, pazi, da stojiš ravno in se ne nagibaš niti naprej, niti nazaj.

3. vaja, za boka in stegna: Stoj vzravnan. Z desno roko se vprti na kakšen del pohištva, levo roko in nogo pa iztegni predse. Pomakni levo nogo nazaj, čim više više moreš. Obrni nogo za toliko, da se s palecem dotakneš tal. Iztegni nožo predse tako, da je stopalo obrnjeno navzven. Isto ponovi z desno roko in nogo. Pazi, da pri izvajanju te vaje ne upogibaš nog v kolenu. Drži jih ravne in napete. S telesom pa se ne nagibaš ne naprej ne nazaj.

Odlična vaja za trebuh: Povlec v treh sunkih treh navznoter, kolikor najbolj moreš. Stej do deset, nato sprostí trebušne mišice, spet v treh sunkih. Vajo (delaj s praznim želodcem) ponovi petkrat. Zdenka Zebre

PRI NAKUPU ZA LETNI KOSTUM

Letofnja izbira lahkega in cenenejšega pralnega blaga je precej večja in v vzorcih mnogo bolj zadovoljiva kot pretekla leta. Pričetno presenečenje pa predstavlja nekoliko kompaktnější tekstil iz umetnih vlaken, ki je prav posebno dobrodošel za krojenje tako imenovanih prehodnih kostumov in oblek, katere razen spomladni in jeseni običajno tudi skozí vse hladnejše poletne dni. Zal ga v trgovinah prodajalci ne znajo imenovati drugače kot »tropikalna«, »sripa«, »umetna volna«, »umetna svila«. Naštevaje ten zelo splošni pojmov nam torej šele v trgovini pove kakšno blago imamo pod tem imenom. Za orientacijo pa nam pomaga cena. 1 m blaga stane 450 din do 800 din. Širina blaga je različna. Dobimo tudi blago dvojne širine in prav lepega vzorca.

Letni kostumi niso več samo tisto, kar smo si pod tem imenom predstavljali pred nekaj leti. Dvodelno obleko ukrojeno z dolgimi ali tritretinjskimi rokavi, oblečemo jo prav tako za vožnjo s koleosom (sedaj imamo široko krilo) kot za popoldanski sprehod po mestu. Za hladna poletna jutra, ko hitimo v službo, je primeren kostum, pod jopico pa oblečemo prav tanko bluzo. Če se vračamo v opoldanski

vročini domov, jopico nosimo prek roke v prepričanju, da smo bile ves službeni dan primerno oblečene. V deževnih spomladanskih dneh pa je isti poletni kostum tudi naša spomladanska obleka, prek katere na cesti oblečemo še plašč ali jopico krojeno iz toplejšega blaga. Našim vremenskim razmeram in našemu načinu življenja je zato prav letni kostum najprimernejša ženska obleka.

Tudi za tako imenovane »boljše« obleke so kostumi najprimernejši. Se ob morju v večerih, ko »boljšo« obleko rabimo, ni dovolj toplo, da bi nam zadostovala izrezana obleka brez vsakoga ogrinjala. Letni kostum je zato prav gotovo najbolj dobrodošel. Seveda ga v primeru, če si krojimo »boljšo« obleko, ukrojimo tako, da predstavlja močno izrezano obleko (krilo z izrezanim živočkom) in jopico ali pa krilo h kateremu oblečemo še različne bluze, v potrebi pa tudi kostumovo jopico. Pri tej vrsti obleke, ki je namenjena za posebne priložnosti izbiramo dražje blago. Kitajska svila je za to primerna. Dobimo jo trenutno v vseh naših večjih tekstilnih trgovinah pod imenom »surova svila«; tkanina je slonokoščene barve. K temu barvnemu

odtenku izbiramo bluze živahnih barv ali vsaj nakit, ki naj ne bo bel. Temnopoltim in izrazitim svetlostskam, barva surove svile lepo pristaja.

Kroj dvodelnih oblek je zadnja leta postal nekoliko stereotipen. Ozka krila z nizko zaštitima gubama, ki omogočata hojo, so postala presplošna, da bi bila lahko obenem tudi kaj več kot samo »modna« sezona. Takšno krilo ni primerno za vsakogar kakor tudi ne za vsako priložnost. Tiste, ki nimajo oblikovanih nog oz. tiste, ki imajo zelo debele noge, z ozkim krilom samo poudarjajo to, kar sicer, ne bi želele poudariti. Obenem je ozko krilo primerno tudi samo za popoldanske obleke. Na koleosu ali pri pogostejši hoji (na avtomobilih in vlakih) ta kroj krila skoraj ne more biti primeren, saj le težko naredimo večji ali bolj sproščen korak.

Ce izbiramo krilo oz. kostum, ki je ukrojen iz tanjšega blaga, ga lahko ukrojimo tudi tako, da je izdelan na obe strani. Dvojno blago, iste kakovosti pa različne barve oz. vzorca, nam omogoča možnost toplejšega krila, ki ga samo obrnemo pa ga že spreminimo v »novog«. Takšna krila krojimo običajno iz prav cenenejšega blaga. Tiskovina je zaaj

Če želimo, da naša obleka ne ostane samo strogo popoldanska, ukrojimo široko krilo. Če je to »pike« ali kitajska svila, okrasimo obleko z drugobarvnim iz tankega blaga ukrojenim pasom in okrasom na »okavih«. — Blago, ki ima športni izgled in ki ni namenjeno samo za večer (ceneno drobno pepita blago) si morda ukrojimo po zgledu srednjega modela. — Popolnoma gladka dvodelna obleka je vedno lepa. Mornarsko moder svilen »pike« dopolnjuje rahlo rumenasta pentlja, katero poskrbimo. Sicer preprosto dvodelno obleko iz umetne volne poživili pentlja iz nylon tkanine, katero izpeljemo skozí vrtnatik. — Nylon blago uporabimo tudi pri desnem modelu, ki je strogo popoldanski. Iz kitajske svile ozkrokrojen model je dopolnilen z dekorativnim pasom v vijoličasti osnovni barvi

Prav primerna. Ker je iskanje primerne blaga običajno še vedno zamudno pa čeprav imamo skoraj v vseh trgovinah iste vzorce in iste tkanine nam pomaga kratek pregled kaj dobimo v ljubljanskih trgovinah. Naštete so samo tkanine, ki so primerne za letne kostume oz. prehodne obleke.

Trgovina	Tovarna tekst.	kvaliteta	barva	vzorec	dim
»Manufaktura Titova 10«	Marib. tekst. »Svila« Maribor	rafia platno	pastel siva	droben	460.— 740.—
»Volna« Nazorjeva Tkanjeva Nazorjeva	Vižmarje Svilenik Kamnik Osijek	tanko platno kravat. svila (popelkin)	vse pastelne barve siva, rumena siva	droben malo opazno črtasto črtasto	423.— 1.500.— 545.— 960.—
»Svila« Miklošičeva	»Vila« Varaždin Maribor. umet. predil.	rips svila	belo —rno več intenziv. barv vijolič.	črtasto	455.—
»Sukno« Stritarjeva	—, —, Vižmarje	—, —, —, —	umet. preja	—, —, —, —	300.— 400.—

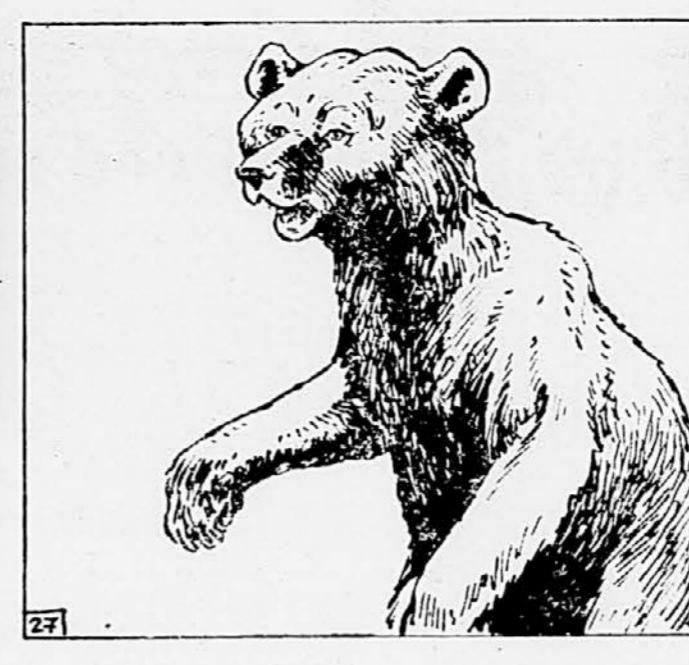
ŽUNJA Po knjigi o džungli Rudyarda Kiplinga Miki Minter

25. Tedaj je s pridruženim rjovenjem planil izza skalovja Sir Khan in zaklical: »Mladič je moj! Dajte mi ga! Kaj ima opraviti svobodni volji rod s človeškim mladičem?«

26. In ker se volkovi niso mogli zediti o sprejemu Mavglia v kardo, je Akela, zvest zakon džungle, vprašal: »Kdo se zavzame za tega mladiča?«

27. Tedaj je vstala edina žival, ki ne pripada volčjemu rodu, pa se je vendare smela udeležati voljših zborov Balu, zaspali rjavci medved, ki je volčjim mladičem sijo-nijskega krdela razlagal zakone džungle. Zamomljaj je: »Jaz se zavzame za človeškega mladiča. Ni zlobe v njem. Sprejmite ga z ostalimi vrjed. Jaz sam ga bom po-učeval.«

KINO

SPORED ZA TOREK
UNION: franc. barvati film
SENTJERNEJSKA NOČ: Brez-
tednika. Predstava ob 16, 18, 30

DNEVNE VESTI

TOREK, 21. MAJA: Dan Jugoslo-
vanskega vojnega letalstva.
Dne 21. maja 1942 je partizanski
pilot Franjo Kluz metal z letala

PROTIPERONOSPORNA SLUŽBA

Protiperonosporna služba
dne 20. maja 1957.
današnjem dnevni pričeanjo
tudi letos z oddajami protiperon-

RAZPISI

Upravni odbor preduzeca »Elek-
trobosna« elektronske in elektri-
ke postopku pri javni licitaciji za
odlago gradbenih del (Uradni list

KONCERTI

Niža glasbena šola Ljubljana —
Center bo proslavila Dan mladosti
s tremi javnimi nastopi svojih
uencev, ki bodo dne 21., 22. in

UMRLI

Vsem sorodnikom in znancem
sporočamo žalostno vest, da je
umrl moj ljubi mož, oče, brat in

GRADBENO PODJETJE

Gradbeno podjetje
SAVA, Videm - Krško
sprejme v službo:
GRADBENEGA DELO-
VODJO in

MALI OGLASI

KMETIJSKA ZADRUGA POD-
ROČJE pri Kerkarju na Do-
lenjskem razpisuje mesto
upravnika in poslovodje. Plača

PODOBOR ZROJ TERENA

Pododbor ZROJ terena Tone
Tonišič, predsednik, in članice
terena na tekmovalne z
značno puško. Tekmovanje bo od

SPORED ZA TOREK

Poročila: 5.05, 6.00, 7.00, 8.00 10.00,
13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00, 22.55.
5.00—7.00 Dobra jutro, dragi
poslušalci! (Pisan glasbeni spored)

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE

Levstikov (Senzakova) trg št. 2
Cetret, 23. maja ob 20: F. Milčič-
ski: »Zvezdica Zaspanska,
Nedelja, 26. maja ob 11: Penkov-

MESTNO GLEDALIŠČE

Ljubljana
Gledališča in orkestra
Torek, 21. maja ob 20: Anny Ti-
chych: »Vselej sta dve možnosti.

II. PROGRAM

12.30 Pod južnim nebom (spored
zabavnih melodij); 13.00 Napoved
časa, poročila in vremenska na-
poved; 13.10 Simfonija koncert;
13.20 Ljubljanska kronika red H.

OBVESTILA

Na podlagi I. člena zakona o od-
dajanju in izvajanju gradbenih
del (Uradni list SRS št. 13-57),
razpisuje tovarna avtomobilov

SPORED ZA TOREK

Poročila: 5.05, 6.00, 7.00, 8.00 10.00,
13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00, 22.55.
5.00—7.00 Dobra jutro, dragi
poslušalci! (Pisan glasbeni spored)

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE

Levstikov (Senzakova) trg št. 2
Cetret, 23. maja ob 20: F. Milčič-
ski: »Zvezdica Zaspanska,
Nedelja, 26. maja ob 11: Penkov-

MESTNO GLEDALIŠČE

Ljubljana
Gledališča in orkestra
Torek, 21. maja ob 20: Anny Ti-
chych: »Vselej sta dve možnosti.

II. PROGRAM

12.30 Pod južnim nebom (spored
zabavnih melodij); 13.00 Napoved
časa, poročila in vremenska na-
poved; 13.10 Simfonija koncert;
13.20 Ljubljanska kronika red H.

OBVESTILA

Na podlagi I. člena zakona o od-
dajanju in izvajanju gradbenih
del (Uradni list SRS št. 13-57),
razpisuje tovarna avtomobilov

SPORED ZA TOREK

Poročila: 5.05, 6.00, 7.00, 8.00 10.00,
13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00, 22.55.
5.00—7.00 Dobra jutro, dragi
poslušalci! (Pisan glasbeni spored)

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE

Levstikov (Senzakova) trg št. 2
Cetret, 23. maja ob 20: F. Milčič-
ski: »Zvezdica Zaspanska,
Nedelja, 26. maja ob 11: Penkov-

MESTNO GLEDALIŠČE

Ljubljana
Gledališča in orkestra
Torek, 21. maja ob 20: Anny Ti-
chych: »Vselej sta dve možnosti.

II. PROGRAM

12.30 Pod južnim nebom (spored
zabavnih melodij); 13.00 Napoved
časa, poročila in vremenska na-
poved; 13.10 Simfonija koncert;
13.20 Ljubljanska kronika red H.

OBVESTILA

Na podlagi I. člena zakona o od-
dajanju in izvajanju gradbenih
del (Uradni list SRS št. 13-57),
razpisuje tovarna avtomobilov

Kupujte »SANA«

Vanilin sladkor in pecilni praseki!
Pridnega in poštenega
KOLPORTERJA ali KOLPORTERKO
sprejme tako:
podružnica »SLOVENSKEGA POROČEVALCA«
v Novem mestu

MARTIN PETRIČ

želzniški uradnik v pokoju
Draga pokojnika sprejmo k večnemu počitku v sredo,
22. maja ob 16.30 iz Andrejeve mrliške vežice.
Ljubljana, 20. maja 1957.

MARJETA KOPITAR

upokojenka tobacne tovarne
Pogreb bo v torek, 21. maja ob 16.30 iz hiše žalosti
Ježica 45 na pokopališču k Sv. Jurju.

IVAN KRALJ

Podjetje in delovni kolektiv
J. Vavpetič, drž. obrt. mojster, Ljubljana
Pogreb bo v torek, 21. maja 1957, ob 16.30 iz Nikola-
jeve mrliške veže na Zatah.

GRADBENO PODJETJE

Gradbeno podjetje
SAVA, Videm - Krško
sprejme v službo:
GRADBENEGA DELO-
VODJO in

MALI OGLASI

KMETIJSKA ZADRUGA POD-
ROČJE pri Kerkarju na Do-
lenjskem razpisuje mesto
upravnika in poslovodje. Plača

Zahvala

Vsem, ki so spremljali
našo nepozabno
MARINKO
na njeni zadnji poti in jo
obsluži s cvetjem, iskrena
hvala! — Posebno se
zahvaljujemo doktorju,
zdravniku dr. Kauklerju,
njenemu dobremu učitel-
ju tov. Čehu, sošol-
kam in pevcem.

MALINSKI

Malinska tovarna žepk in pletil-
ni Gamelne pri Ljubljani,
sprejme: 1. referenta za prodajo
in reklamo; 2. referenta za prodajo
in reklamo; 3. referenta za prodajo
in reklamo; 4. referenta za prodajo
in reklamo; 5. referenta za prodajo
in reklamo; 6. referenta za prodajo
in reklamo; 7. referenta za prodajo
in reklamo; 8. referenta za prodajo
in reklamo; 9. referenta za prodajo
in reklamo; 10. referenta za prodajo
in reklamo; 11. referenta za prodajo
in reklamo; 12. referenta za prodajo
in reklamo; 13. referenta za prodajo
in reklamo; 14. referenta za prodajo
in reklamo; 15. referenta za prodajo
in reklamo; 16. referenta za prodajo
in reklamo; 17. referenta za prodajo
in reklamo; 18. referenta za prodajo
in reklamo; 19. referenta za prodajo
in reklamo; 20. referenta za prodajo
in reklamo; 21. referenta za prodajo
in reklamo; 22. referenta za prodajo
in reklamo; 23. referenta za prodajo
in reklamo; 24. referenta za prodajo
in reklamo; 25. referenta za prodajo
in reklamo; 26. referenta za prodajo
in reklamo; 27. referenta za prodajo
in reklamo; 28. referenta za prodajo
in reklamo; 29. referenta za prodajo
in reklamo; 30. referenta za prodajo
in reklamo; 31. referenta za prodajo
in reklamo; 32. referenta za prodajo
in reklamo; 33. referenta za prodajo
in reklamo; 34. referenta za prodajo
in reklamo; 35. referenta za prodajo
in reklamo; 36. referenta za prodajo
in reklamo; 37. referenta za prodajo
in reklamo; 38. referenta za prodajo
in reklamo; 39. referenta za prodajo
in reklamo; 40. referenta za prodajo
in reklamo; 41. referenta za prodajo
in reklamo; 42. referenta za prodajo
in reklamo; 43. referenta za prodajo
in reklamo; 44. referenta za prodajo
in reklamo; 45. referenta za prodajo
in reklamo; 46. referenta za prodajo
in reklamo; 47. referenta za prodajo
in reklamo; 48. referenta za prodajo
in reklamo; 49. referenta za prodajo
in reklamo; 50. referenta za prodajo
in reklamo; 51. referenta za prodajo
in reklamo; 52. referenta za prodajo
in reklamo; 53. referenta za prodajo
in reklamo; 54. referenta za prodajo
in reklamo; 55. referenta za prodajo
in reklamo; 56. referenta za prodajo
in reklamo; 57. referenta za prodajo
in reklamo; 58. referenta za prodajo
in reklamo; 59. referenta za prodajo
in reklamo; 60. referenta za prodajo
in reklamo; 61. referenta za prodajo
in reklamo; 62. referenta za prodajo
in reklamo; 63. referenta za prodajo
in reklamo; 64. referenta za prodajo
in reklamo; 65. referenta za prodajo
in reklamo; 66. referenta za prodajo
in reklamo; 67. referenta za prodajo
in reklamo; 68. referenta za prodajo
in reklamo; 69. referenta za prodajo
in reklamo; 70. referenta za prodajo
in reklamo; 71. referenta za prodajo
in reklamo; 72. referenta za prodajo
in reklamo; 73. referenta za prodajo
in reklamo; 74. referenta za prodajo
in reklamo; 75. referenta za prodajo
in reklamo; 76. referenta za prodajo
in reklamo; 77. referenta za prodajo
in reklamo; 78. referenta za prodajo
in reklamo; 79. referenta za prodajo
in reklamo; 80. referenta za prodajo
in reklamo; 81. referenta za prodajo
in reklamo; 82. referenta za prodajo
in reklamo; 83. referenta za prodajo
in reklamo; 84. referenta za prodajo
in reklamo; 85. referenta za prodajo
in reklamo; 86. referenta za prodajo
in reklamo; 87. referenta za prodajo
in reklamo; 88. referenta za prodajo
in reklamo; 89. referenta za prodajo
in reklamo; 90. referenta za prodajo
in reklamo; 91. referenta za prodajo
in reklamo; 92. referenta za prodajo
in reklamo; 93. referenta za prodajo
in reklamo; 94. referenta za prodajo
in reklamo; 95. referenta za prodajo
in reklamo; 96. referenta za prodajo
in reklamo; 97. referenta za prodajo
in reklamo; 98. referenta za prodajo
in reklamo; 99. referenta za prodajo
in reklamo; 100. referenta za prodajo
in reklamo; 101. referenta za prodajo
in reklamo; 102. referenta za prodajo
in reklamo; 103. referenta za prodajo
in reklamo; 104. referenta za prodajo
in reklamo; 105. referenta za prodajo
in reklamo; 106. referenta za prodajo
in reklamo; 107. referenta za prodajo
in reklamo; 108. referenta za prodajo
in reklamo; 109. referenta za prodajo
in reklamo; 110. referenta za prodajo
in reklamo; 111. referenta za prodajo
in reklamo; 112. referenta za prodajo
in reklamo; 113. referenta za prodajo
in reklamo; 114. referenta za prodajo
in reklamo; 115. referenta za prodajo
in reklamo; 116. referenta za prodajo
in reklamo; 117. referenta za prodajo
in reklamo; 118. referenta za prodajo
in reklamo; 119. referenta za prodajo
in reklamo; 120. referenta za prodajo
in reklamo; 121. referenta za prodajo
in reklamo; 122. referenta za prodajo
in reklamo; 123. referenta za prodajo
in reklamo; 124. referenta za prodajo
in reklamo; 125. referenta za prodajo
in reklamo; 126. referenta za prodajo
in reklamo; 127. referenta za prodajo
in reklamo; 128. referenta za prodajo
in reklamo; 129. referenta za prodajo
in reklamo; 130. referenta za prodajo
in reklamo; 131. referenta za prodajo
in reklamo; 132. referenta za prodajo
in reklamo; 133. referenta za prodajo
in reklamo; 134. referenta za prodajo
in reklamo; 135. referenta za prodajo
in reklamo; 136. referenta za prodajo
in reklamo; 137. referenta za prodajo
in reklamo; 138. referenta za prodajo
in reklamo; 139. referenta za prodajo
in reklamo; 140. referenta za prodajo
in reklamo; 141. referenta za prodajo
in reklamo; 142. referenta za prodajo
in reklamo; 143. referenta za prodajo
in reklamo; 144. referenta za prodajo
in reklamo; 145. referenta za prodajo
in reklamo; 146. referenta za prodajo
in reklamo; 147. referenta za prodajo
in reklamo; 148. referenta za prodajo
in reklamo; 149. referenta za prodajo
in reklamo; 150. referenta za prodajo
in reklamo; 151. referenta za prodajo
in reklamo; 152. referenta za prodajo
in reklamo; 153. referenta za prodajo
in reklamo; 154. referenta za prodajo
in reklamo; 155. referenta za prodajo
in reklamo; 156. referenta za prodajo
in reklamo; 157. referenta za prodajo
in reklamo; 158. referenta za prodajo
in reklamo; 159. referenta za prodajo
in reklamo; 160. referenta za prodajo
in reklamo; 161. referenta za prodajo
in reklamo; 162. referenta za prodajo
in reklamo; 163. referenta za prodajo
in reklamo; 164. referenta za prodajo
in reklamo; 165. referenta za prodajo
in reklamo; 166. referenta za prodajo
in reklamo; 167. referenta za prodajo
in reklamo; 168. referenta za prodajo
in reklamo; 169. referenta za prodajo
in reklamo; 170. referenta za prodajo
in reklamo; 171. referenta za prodajo
in reklamo; 172. referenta za prodajo
in reklamo; 173. referenta za prodajo
in reklamo; 174. referenta za prodajo
in reklamo; 175. referenta za prodajo
in reklamo; 176. referenta za prodajo
in reklamo; 177. referenta za prodajo
in reklamo; 178. referenta za prodajo
in reklamo; 179. referenta za prodajo
in reklamo; 180. referenta za prodajo
in reklamo; 181. referenta za prodajo
in reklamo; 182. referenta za prodajo
in reklamo; 183. referenta za prodajo
in reklamo; 184. referenta za prodajo
in reklamo; 185. referenta za prodajo
in reklamo; 186. referenta za prodajo
in reklamo; 187. referenta za prodajo
in reklamo; 188. referenta za prodajo
in reklamo; 189. referenta za prodajo
in reklamo; 190. referenta za prodajo
in reklamo; 191. referenta za prodajo
in reklamo; 192. referenta za prodajo
in reklamo; 193. referenta za prodajo
in reklamo; 194. referenta za prodajo
in reklamo; 195. referenta za prodajo
in reklamo; 196. referenta za prodajo
in reklamo; 197. referenta za prodajo
in reklamo; 198. referenta za prodajo
in reklamo; 199. referenta za prodajo
in reklamo; 200. referenta za prodajo
in reklamo; 201. referenta za prodajo
in reklamo; 202. referenta za prodajo
in reklamo; 203. referenta za prodajo
in reklamo; 204. referenta za prodajo
in reklamo; 205. referenta za prodajo
in reklamo; 206. referenta za prodajo
in reklamo; 207. referenta za prodajo
in reklamo; 208. referenta za prodajo
in reklamo; 209. referenta za prodajo
in reklamo; 210. referenta za prodajo
in reklamo; 211. referenta za prodajo
in reklamo; 212. referenta za prodajo
in reklamo; 213. referenta za prodajo
in reklamo; 214. referenta za prodajo
in reklamo; 215. referenta za prodajo
in reklamo; 216. referenta za prodajo
in reklamo; 217. referenta za prodajo
in reklamo; 218. referenta za prodajo
in reklamo; 219. referenta za prodajo
in reklamo; 220. referenta za prodajo
in reklamo; 221. referenta za prodajo
in reklamo; 222. referenta za prodajo
in reklamo; 223. referenta za prodajo
in reklamo; 224. referenta za prodajo
in reklamo; 225. referenta za prodajo
in reklamo; 226. referenta za prodajo
in reklamo; 227. referenta za prodajo
in reklamo; 228. referenta za prodajo
in reklamo; 229. referenta za prodajo
in reklamo; 230. referenta za prodajo
in reklamo; 231. referenta za prodajo
in reklamo; 232. referenta za prodajo
in reklamo; 233. referenta za prodajo
in reklamo; 234. referenta za prodajo
in reklamo; 235. referenta za prodajo
in reklamo; 236. referenta za prodajo
in reklamo; 237. referenta za prodajo
in reklamo; 238. referenta za prodajo
in reklamo; 239. referenta za prodajo
in reklamo; 240. referenta za prodajo
in reklamo; 241. referenta za prodajo
in reklamo; 242. referenta za prodajo
in reklamo; 243. referenta za prodajo
in reklamo; 244. referenta za prodajo
in reklamo; 245. referenta za prodajo
in reklamo; 246. referenta za prodajo
in reklamo; 247. referenta za prodajo
in reklamo; 248. referenta za prodajo
in reklamo; 249. referenta za prodajo
in reklamo; 250. referenta za prodajo
in reklamo; 251. referenta za prodajo
in reklamo; 252. referenta za prodajo
in reklamo; 253. referenta za prodajo
in reklamo; 254. referenta za prodajo
in reklamo; 255. referenta za prodajo
in reklamo; 256. referenta za prodajo
in reklamo; 257. referenta za prodajo
in reklamo; 258. referenta za prodajo
in reklamo; 259. referenta za prodajo
in reklamo; 260. referenta za prodajo
in reklamo; 261. referenta za prodajo
in reklamo; 262. referenta za prodajo
in reklamo; 263. referenta za prodajo
in reklamo; 264. referenta za prodajo
in reklamo; 265. referenta za prodajo
in reklamo; 266. referenta za prodajo
in reklamo; 267. referenta za prodajo
in reklamo; 268. referenta za prodajo
in reklamo; 269. referenta za prodajo
in reklamo; 270. referenta za prodajo
in reklamo; 271. referenta za prodajo
in reklamo; 272. referenta za prodajo
in reklamo; 273. referenta za prodajo
in reklamo; 274. referenta za prodajo
in reklamo; 275. referenta za prodajo
in reklamo; 276. referenta za prodajo
in reklamo; 277. referenta za prodajo
in reklamo; 278. referenta za prodajo
in reklamo; 279. referenta za prodajo
in reklamo; 280. referenta za prodajo
in reklamo; 281. referenta za prodajo
in reklamo; 282. referenta za prodajo
in reklamo; 283. referenta za prodajo
in reklamo; 284. referenta za prodajo
in reklamo; 285. referenta za prodajo
in reklamo; 286. referenta za prodajo
in reklamo; 287. referenta za prodajo
in reklamo; 288. referenta za prodajo
in reklamo; 289. referenta za prodajo
in reklamo; 290. referenta za prodajo
in reklamo; 291. referenta za prodajo
in reklamo; 292. referenta za prodajo
in reklamo; 293. referenta za prodajo
in reklamo; 294. referenta za prodajo
in reklamo; 295. referenta za prodajo
in reklamo; 296. referenta za prodajo
in reklamo; 297. referenta za prodajo
in reklamo; 298. referenta za prodajo
in reklamo; 299. referenta za prodajo
in reklamo; 300. referenta za prodajo
in reklamo; 301. referenta za prodajo
in reklamo; 302. referenta za prodajo
in reklamo; 303. referenta za prodajo
in reklamo; 304. referenta za prodajo
in reklamo; 305. referenta za prodajo
in reklamo; 306. referenta za prodajo
in reklamo; 307. referenta za prodajo
in reklamo; 308. referenta za prodajo
in reklamo; 309. referenta za prodajo
in reklamo; 310. referenta za prodajo
in reklamo; 311. referenta za prodajo
in reklamo; 312. referenta za prodajo
in reklamo; 313. referenta za prodajo
in reklamo; 314. referenta za prodajo
in reklamo; 315. referenta za prodajo
in reklamo; 316. referenta za prodajo
in reklamo; 317. referenta za prodajo
in reklamo; 318. referenta za prodajo
in reklamo; 319. referenta za prodajo
in reklamo; 320. referenta za prodajo
in reklamo; 321. referenta za prodajo
in reklamo; 322. referenta za prodajo
in reklamo; 323. referenta za prodajo
in reklamo; 324. referenta za prodajo
in reklamo; 325. referenta za prodajo
in reklamo; 326. referenta za prodajo
in reklamo; 327. referenta za prodajo
in reklamo; 328. referenta za prodajo
in reklamo; 329. referenta za prodajo
in reklamo; 330. referenta za prodajo
in reklamo; 331. referenta za prodajo
in reklamo; 332. referenta za prodajo
in reklamo; 333. referenta za prodajo
in reklamo; 334. referenta za prodajo
in reklamo; 335. referenta za prodajo
in reklamo; 336. referenta za prodajo
in reklamo; 337. referenta za prodajo
in reklamo; 338. referenta za prodajo
in reklamo; 339. referenta za prodajo
in reklamo; 340. referenta za prodajo
in reklamo; 341. referenta za prodajo
in reklamo; 342. referenta za prodajo
in reklamo; 343. referenta za prodajo
in reklamo; 344. referenta za prodajo
in reklamo; 345. referenta za prodajo
in reklamo; 346. referenta za prodajo
in reklamo; 347. referenta za prodajo
in reklamo; 348. referenta za prodajo
in reklamo; 349. referenta za prodajo
in reklamo; 350. referenta za prodajo
in reklamo; 351. referenta za prodajo
in reklamo; 352. referenta za prodajo
in reklamo; 353. referenta za prodajo
in reklamo; 354. referenta za prodajo
in reklamo; 355. referenta za prodajo
in reklamo; 356. referenta za prodajo
in reklamo; 357. referenta za prodajo
in reklamo; 358. referenta za prodajo
in reklamo; 359. referenta za prodajo
in reklamo; 360. referenta za prodajo
in reklamo; 361. referenta za prodajo
in reklamo; 362. referenta za prodajo
in reklamo; 363. referenta za prodajo
in reklamo; 364. referenta za prodajo
in reklamo; 365. referenta za prodajo
in reklamo; 366. referenta za prodajo
in reklamo; 367. referenta za prodajo
in reklamo; 368. referenta za prodajo
in reklamo; 369. referenta za prodajo
in reklamo; 370. referenta za prodajo
in reklamo; 371. referenta za prodajo
in reklamo; 372. referenta za prodajo
in reklamo; 373. referenta za prodajo
in reklamo; 374. referenta za prodajo
in reklamo; 375. referenta za prodajo
in reklamo; 376. referenta za prodajo
in reklamo; 377. referenta za prodajo
in reklamo; 378. referenta za prodajo
in reklamo; 379. referenta za prodajo
in reklamo; 380. referenta za prodajo
in reklamo; 381. referenta za prodajo
in reklamo; 382. referenta za prodajo
in reklamo; 383. referenta za prodajo
in reklamo; 384. referenta za prodajo
in reklamo; 385. referenta za prodajo
in reklamo; 386. referenta za prodajo
in reklamo; 387. referenta za prodajo
in reklamo; 388. referenta za prodajo
in reklamo; 389. referenta za prodajo
in reklamo; 390. referenta za prodajo
in reklamo; 391. referenta za prodajo
in reklamo; 392. referenta za prodajo
in reklamo; 393. referenta za prodajo
in reklamo; 394. referenta za prodajo
in reklamo; 395. referenta za prodajo
in reklamo; 396. referenta za prodajo
in reklamo; 397. referenta za prodajo
in reklamo; 398. referenta za prodajo
in reklamo; 399. referenta za prodajo
in reklamo; 400. referenta za prodajo
in reklamo; 401. referenta za prodajo
in reklamo; 402. referenta za prodajo
in reklamo; 403. referenta za prodajo
in reklamo; 404. referenta za prodajo
in reklamo; 405. referenta za prodajo
in reklamo; 406. referenta za prodajo
in reklamo; 407. referenta za prodajo
in reklamo; 408. referenta za prodajo
in reklamo; 409. referenta za prodajo
in reklamo; 410. referenta za prodajo
in reklamo; 411. referenta za prodajo
in reklamo; 412. referenta za prodajo
in reklamo; 413. referenta za prodajo
in reklamo; 414. referenta za prodajo
in reklamo; 415. referenta za prodajo
in reklamo; 416. referenta za prodajo
in reklamo; 417. referenta za prodajo
in reklamo; 418. referenta za prodajo
in reklamo; 419. referenta za prodajo
in reklamo; 420. referenta za prodajo
in reklamo; 421. referenta za prodajo
in reklamo; 422. referenta za prodajo
in reklamo; 423. referenta za prodajo
in reklamo; 424. referenta za prodajo
in reklamo; 425. referenta za prodajo
in reklamo; 426. referenta za prodajo
in reklamo; 427. referenta za prodajo
in reklamo; 428. referenta za prodajo
in reklamo; 429. referenta za prodajo
in reklamo; 430. referenta za prodajo
in reklamo; 431. referenta za prodajo
in reklamo; 432. referenta za prodajo
in reklamo; 433. referenta za prodajo
in reklamo; 434. referenta za prodajo
in reklamo; 435. referenta za prodajo
in reklamo; 436. referenta za prodajo
in reklamo; 437. referenta za prodajo
in reklamo; 438. referenta za prodajo
in reklamo; 439. referenta za prodajo
in reklamo; 440. referenta za prodajo
in reklamo; 441. referenta za prodajo
in reklamo; 442. referenta za prodajo
in reklamo; 443. referenta za prodajo
in reklamo; 444. referenta za prodajo
in reklamo; 445. referenta za prodajo
in reklamo; 446. referenta za prodajo
in reklamo; 447. referenta za prodajo
in reklamo; 448. referenta za prodajo
in reklamo; 449. referenta za prodajo
in reklamo; 450. referenta za prodajo
in reklamo; 451. referenta za prodajo
in reklamo; 452. referenta za prodajo
in reklamo; 453. referenta za prodajo
in reklamo; 454. referenta za prodajo
in reklamo; 455. referenta za prodajo
in reklamo; 456. referenta za prodajo
in reklamo; 457. referenta za prodajo
in reklamo; 458. referenta za prodajo
in reklamo; 459. referenta za prodajo
in reklamo; 460. referenta za prodajo
in reklamo; 461. referenta za prodajo
in reklamo; 462. referenta za prodajo
in reklamo; 463. referenta za prodajo
in reklamo; 464. referenta za prodajo
in reklamo; 465. referenta za prodajo
in reklamo; 466. referenta za prodajo
in reklamo; 467. referenta za prodajo
in reklamo; 468. referenta za prodajo
in reklamo; 469. referenta za prodajo
in reklamo; 470. referenta za prodajo
in reklamo; 471. referenta za prodajo
in reklamo; 472. referenta za prodajo
in reklamo; 473. referenta za prodajo
in reklamo; 474. referenta za prodajo
in reklamo; 475. referenta za prodajo
in reklamo; 476. referenta za prodajo
in reklamo; 477. referenta za prodajo
in reklamo; 478. referenta za prodajo
in reklamo; 479. referenta za prodajo
in reklamo; 480. referenta za prodajo
in reklamo; 481. referenta za prodajo
in reklamo; 482. referenta za prodajo
in reklamo; 483. referenta za prodajo
in reklamo; 484. referenta za prodajo
in reklamo; 485. referenta za prodajo
in reklamo; 486. referenta za prodajo
in reklamo; 487. referenta za prodajo
in reklamo; 488. referenta za prodajo
in reklamo; 489. referenta za prodajo
in reklamo; 490. referenta za prodajo
in reklamo; 491. referenta za prodajo
in reklamo; 492. referenta za prodajo
in reklamo; 493. referenta za prodajo
in reklamo; 494. referenta za prodajo
in reklamo; 495. referenta za prodajo
in reklamo; 496. referenta za prodajo
in reklamo; 497. referenta za prodajo
in reklamo; 498. referenta za prodajo
in reklamo; 499. referenta za prodajo
in reklamo; 500. referenta za prodajo
in reklamo; 501. referenta za prodajo
in reklamo; 502. referenta za prodajo
in reklamo; 503. referenta za prodajo
in reklamo; 504. referenta za prodajo
in reklamo; 505. referenta za prodajo
in reklamo; 506. referenta za prodajo
in reklamo; 507. referenta

